

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Dagmar Gottwaldové a soudců Mgr. Jana Rýznara a Mgr. Karly Nekolové ve věci

žalobce: **statutární město Ostrava**, IČO 00845451
sídlem Prokešovo náměstí 1803/8, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Pyšným
sídlem Občanská 1115/16, 710 00 Ostrava

proti
žalovaným: 1) **PORR a. s.**, IČO 43005560
sídlem Dubečská 3238/36, Strašnice, 100 00 Praha 10

2) **AB Verwall s. r. o. v likvidaci**, IČO 24210323
sídlem Antala Staška 2027/79, Krč, 140 00 Praha 4
zastoupená advokátkou Mgr. Markétou Mrázovou
sídlem Ovocný trh 1096/8, 110 00 Praha

o zaplacení 47 136 830 Kč s příslušenstvím,
k odvolání žalovaných proti rozsudku Okresního soudu ve Vsetíně, pobočka ve Valašském
Meziříčí, ze dne 8. 4. 2021, č. j. 12 C 162/2013-357,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu **se** ve výroku I.:

- a) co do částky 41 416 055 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 4. 3. 2015 do zaplacení **potvrzuje**;

- b) co do částky 440 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 4. 3. 2015 do zaplacení a ve výrocích VI. a VII. **zrušuje** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

II. Rozsudek okresního soudu **se** ve výroku II.:

- a) co do úroku z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 41 416 055 Kč za dobu od 11. 12. 2013 do 3. 3. 2015 **potvrzuje**;
- b) co do úroku z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 41 416 055 Kč za dobu od 12. 7. 2013 do 10. 12. 2013 **mění** následovně:

Žaloba, aby byla žalovaná 1) povinna zaplatit žalobci úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 41 416 055 Kč za dobu od 12. 7. 2013 do 10. 12. 2013, se zamítá.

- c) co do úroku z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 440 000 Kč za dobu od 12. 7. 2013 do 3. 3. 2015 **zrušuje** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud zavázal žalované zaplatit žalobci částku 41 856 055 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 4. 3. 2015 do zaplacení s tím, že plněním jedné z žalovaných zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost druhé žalované (výrok I.), dále zavázal žalovanou 1) zaplatit žalobci úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 41 856 055 Kč od 12. 7. 2013 do 3. 3. 2015 (výrok II.), dále zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal po žalovaných zaplacení 5 280 775 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 4. 3. 2015 do zaplacení (výrok III.), dále žalobu zamítl ohledně povinnosti žalované 1) zaplatit žalobci úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 5 280 775 Kč od 12. 7. 2013 do 3. 3. 2015 (výrok IV.), rovněž zamítl žalobu ohledně povinnosti žalované 2) zaplatit žalobci úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 47 136 830 Kč od 28. 11. 2014 do 3. 3. 2015 (výrok V.) a současně rozhodl o náhradě nákladů řízení tak, že žalovanou 1) zavázal zaplatit žalobci částku 985 094 Kč (výrok VI.) a žalovanou 2) zavázal zaplatit žalobci částku 841 133 Kč (výrok VII.). Okresní soud se po provedeném dokazování v první řadě zabýval pasivní věcnou legitimací žalovaných, přičemž dospěl k závěru, že žalovaná 1) je jediným nástupcem původní žalované společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o. (IČO 45192286), která následně změnila název na AB Silvretta s. r. o. Nástupcem této společnosti pak byla společnost AB Verwall s. r. o. (IČO 24210323), která s účinností od 1. 7. 2014 uzavřela smlouvu o prodeji svého závodu (obsahujícího mimo jiné i dluhy, které jsou předmětem tohoto řízení) se společností DESILMARO a. s. (IČO 02604795), později pod názvem ALPINE Bau CZ, a. s., Namísto této společnosti pak do řízení vstoupila společnost PORR a. s., tedy nynější žalovaná 1), neboť ke dni 1. 7. 2019 zanikla společnost ALPINE Bau CZ, a. s., fúzí sloučením právě se společností PORR a. s. (IČO 43005560). Žalovaná 2) pak vstoupila do řízení na základě usnesení okresního soudu ze dne 12. 12. 2014, neboť v době uzavření smlouvy o prodeji podniku dne 5. 6. 2014 již musely obě smluvní strany této smlouvy rozumně předpokládat existenci dluhu, který je předmětem tohoto řízení. Je tak zjevné, že i tyto dluhy byly předmětem převodu závodu, přičemž současně okresní soud neměl za to, že by žalobce, jako věřitel, dal výslovný souhlas s převzetím dluhu kupujícím ze smlouvy o prodeji závodu. Nelze pak nijak dovodit ani jeho konkludentní souhlas s tímto převodem, neboť ani z reakcí žalobce v dopisech ze dne 31. 10. 2014 a 8. 12. 2014 nelze takový souhlas dovodit. Okresní soud tak dovodil aktivní věcnou legitimaci obou žalovaných, a proto se dále zabýval samotnými nároky žalobce. U nich dospěl k závěru, že dne 14. 7. 2011 uzavřel žalobce

jako objednatel se společností ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286, jako zhotovitelem smlouvu o dílo, v níž se zhotovitel zavázal realizovat stavbu „Komunitního centra Ostrava“ a objednatel se zavázal zaplatit zhotoviteli dohodnutou cenu díla. Doba plnění byla původně sjednána v délce 36 týdnů od převzetí staveniště, které zhotovitel převzal dne 1. 8. 2011, přičemž nedílnou součástí smlouvy byl i časový harmonogram prací. Ve smlouvě o dílo bylo dále dohodnuto, že zhotovitel splní svou povinnost provést dílo jeho řádným dokončením a předáním objednateli bez vad a nedodělků s tím, že o předání a převzetí díla bude sepsán zápis. Přejímací řízení mělo být objednatelem zahájeno do 10 pracovních dnů po obdržení písemné výzvy zhotovitele a ukončeno do 5 pracovních dnů ode dne jeho zahájení, pokud nebude dohodnuto jinak. V předmětné smlouvě se účastníci rovněž dohodli na povinnosti zhotovitele zaplatit smluvní pokutu 500 000 Kč za každý i započatý den prodlení s předáním díla bez vad a nedodělků, dále na povinnosti zhotovitele zaplatit smluvní pokutu 10 000 Kč za každý i započatý den prodlení a zjištěný případ nedodržení termínu k odstranění drobných vad a nedodělků zjištěných při předání a převzetí díla a také na povinnosti zhotovitele zaplatit smluvní pokutu ve výši od 1 000 Kč do 10 000 Kč za každý zjištěný případ porušení povinnosti vyplývající z předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“). Realizace díla probíhala podle dohodnutého harmonogramu, v lednu 2012 byly práce přerušeny pro velké mrazy a od února 2012 bylo v díle pokračováno.

2. Následně dne 26. 6. 2012 účastníci uzavřeli ke smlouvě dodatek č. 2, ve kterém se dohodli na prodloužení termínu realizace do 44 týdnů od převzetí staveniště a aktualizovali časový harmonogram výstavby díla, podle něž měly být práce ukončeny do konce 29. týdne roku 2012, který končí dnem 22. 7. 2012 a nikoliv dnem 15. 7. 2012, jak tvrdil žalobce. Zhotovitel vyzval objednatele k zahájení přejímacího řízení dne 19. 10. 2012, přejímací řízení započalo dne 31. 10. 2012 a objednatel převzal dílo ke dni 14. 12. 2012. Pokud tedy zhotovitel vyzval objednatele k zahájení přejímacího řízení dne 19. 10. 2012, bylo přejímací řízení dle smluvního ujednání zahájeno dne 31. 10. 2012 (ve lhůtě 10 pracovních dnů). Mělo pak být skončeno do 5 pracovních dnů ode dne jeho zahájení, tj. do 6. 11. 2012, neboť nebylo tvrzeno, že by se strany smlouvy dohodly jinak. Okresní soud tedy dospěl k závěru, že přejímací řízení nepokračovalo tak, aby bylo ukončeno v dohodnuté lhůtě, a zhotovitel tak byl v prodlení s předáním díla pouze do 6. 11. 2012. K námitce žalované 1), že k prodlení s předáním díla došlo v důsledku prodlení žalobce s poskytnutím součinnosti, a pro jeho téměř obstrukční chování po celou dobu realizace stavby, okresní soud uvedl, že klíčové byly pouze ty skutečnosti, které nastaly po uzavření dodatku č. 2 (tedy po 26. 6. 2012), a které byly ve smyslu § 365 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obch. z.“), způsobeny prodlením žalobce, kvůli němuž nemohl zhotovitel splnit svůj závazek. Tedy ne každé prodlení objednatele (žalobce) vyvíňuje zhotovitele z jeho odpovědnosti za prodlení, ale jedná se pouze o takové prodlení, které má příčinnou souvislost s prodlením zhotovitele. Okresní soud přitom vyšel z toho, že nedílnou součástí smlouvy o dílo byl časový harmonogram výstavby díla, který doznal změn v důsledku uzavřených dodatků. Ohledně realizace topení to znamenalo, že namísto původně sjednaného termínu zahájení realizace topení ve 4. týdnu roku 2012 mělo být topení dle dodatku č. 2 smlouvy o dílo realizováno ve 14., 16. a 18. týdnu roku 2012. S výstavbou topení pak bylo reálně započato až 29. 6. 2012 a topení bylo realizováno o 12 týdnů později oproti harmonogramu, jelikož zhotovitel nedodržoval termíny. Znalec Ing. Ladislav Procházka pak ve svém znaleckém posudku uvedl, jaká délka zrání do prvního ohřevu musí být dodržena pro cementové potěry s tím, že všechny technické údaje musely být zhotoviteli známy a měl je uvést do harmonogramu provádění díla v návaznosti na termín dokončení stavby. Tyto skutečnosti pak okresnímu soudu neumožnily vyslovit závěr o prodlení žalobce jako objednatele po datu uzavření dodatku č. 2 (tedy po 26. 6. 2012), neboť navíc již 5. 3. 2012 sám zhotovitel požádal o prodloužení termínu realizace díla do 15. 7. 2012. Na kontrolním dnu č. 35 dne 29. 5. 2012 informoval zhotovitel objednatele o výsledku zkoušek měření vysychání podlah a na kontrolním dnu č. 36 dne 5. 6. 2012 zjistil stanovisko objednatele o vyčkání na přirozené vyschnutí

podlah, což bylo potvrzeno na kontrolním dnu č. 37 dne 12. 6. 2012. Je přitom právem a nikoliv povinností stran smlouvy o dílo dohodnout se na jejích změnách, je zcela na stranách smlouvy, zda a za jakých podmínek přistoupí na změnu rozsahu prací, na změnu ceny díla či termínu dokončení díla. Tvrzené problémy s vysycháním podlah existovaly již před uzavřením dodatku č. 2 a právě jeho uzavřením dne 26. 6. 2012 se strany smlouvy o dílo nově dohodly na ceně díla a termínu jeho dokončení a aktualizovali časový harmonogram prací do 29. týdne roku 2012. Strany smlouvy již v té době věděly a měly informace o problému s vysycháním podlah, přičemž lze mít za to, že změnu smlouvy učinily právě i s ohledem na tyto skutečnosti. Okresní soud tak dospěl k závěru, že zhotovitel byl v prodlení s předáním díla od 23. 7. 2012 do 6. 11. 2012, a že toto prodlení není v žádné příčinné souvislosti s prodlením žalobce. V tomto ohledu jsou pak zcela bez významu tvrzení žalovaných o fakturách nezaplacených žalobcem po tomto datu. Za toto období tak náleží žalobci smluvní pokuta v celkové výši 41 345 055 Kč. Ve zbylém rozsahu, tedy co do částky 5 060 775 Kč pak okresní soud žalobu, kterou se žalobce domáhal zaplacení smluvní pokuty za prodlení s dokončením a předáním díla za dobu od 17. 7. do 22. 7. 2012 a od 7. 11. do 12. 11. 2012, zamítl.

3. Okresní soud nepovažoval za relevantní ani námitku žalovaných, že vzhledem k okolnostem existujícím při uzavření smlouvy, je ujednání o smluvní pokutě za prodlení s předáním díla právním úkonem kolidujícím s dobrými mravy, a tudíž absolutně neplatným ve smyslu § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. z.“). Okresní soud vyšel z toho, že daná zakázka vzešla z veřejného zadávacího řízení, v němž žalobce jako zadavatel určil coby základní hodnotící kritérium nejnižší nabídkovou cenu, dále že smluvní pokuta ve výši 500 000 Kč denně je stanovena v rozsahu 0,67 % z ceny díla za i jednodenní prodlení s předáním díla, dále že se dle smluvního ujednání smluvní pokuty nezapočítávají na náhradu případně vzniklé škody, a v neposlední řadě že zhotoviteli jsou stanoveny smluvní pokuty v celé řadě případů a objednateli je stanovena pouze jediná sankce v podobě úroku z prodlení, a to ještě v nižší, než zákonné výši. Nicméně nic z toho nepovažoval okresní soud za okolnost, která by se přičila dobrým mravům. Předmětná smlouva o dílo byla uzavřena v rámci veřejné zakázky podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“), přičemž součástí zadávací dokumentace byl i text smlouvy o dílo včetně ujednání o sankcích a smluvních pokutách. Zhotovitel se do soutěže přihlásil jako podnikatel v rámci své smluvní volnosti a v jeho případě tak jistě nelze hovořit o slabší straně, neboť podnikání v oboru stavebnictví bylo předmětem jeho činnosti. Podnikatel si pak ve smyslu § 2 obč. z. musí být jako profesionál vědom hospodářského rizika v případě sjednání smluvní pokuty.
4. Okresní soud dále posuzoval námitku žalovaných, že smluvní pokuta byla sjednána v nepřiměřené výši a je namístě ji moderovat. Při tom okresní soud posuzoval konkrétní okolnosti případu a důvody, které ke sjednání posuzované smluvní pokuty vedly. Žalobce měl eminentní zájem na včasném a řádném plnění, neboť uzavřel smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu regionální rady, která byla účelově vázána na projekt Komunitního centra Ostrava za přísně daných podmínek. Splnění smluvní povinnosti zhotovitele řádně dokončit a předat dílo objednateli ve stanoveném termínu účastníci smlouvy zajistili smluvní pokutou stanovenou pevnou částkou za každý den prodlení. I když se soudní praxe a soudní judikatura ustálily v otázce přiměřenosti smluvní pokuty kolem 0,5 % denně, existují i rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, dle nichž není shledána nepřiměřenou smluvní pokuta přesahující 3 % denně. Je přitom vždy zdůrazňována smluvní volnost a vůle stran s důrazem na prevenční a sankční úlohu smluvní pokuty. Okresní soud tak nedovodil, že by výše smluvní pokuty v rozsahu 0,67 % denně z ceny díla byla jakkoliv nepřiměřená, přičemž nepřiměřenost nelze posuzovat celkovou výši smluvní pokuty, která zcela souvisí s dobou, po kterou byl zhotovitel v prodlení.

5. Pokud se jedná o smluvní pokutu za prodlení s odstraněním tří vad díla (v celkové výši 660 000 Kč, tedy ve výši 10 000 Kč denně za prodlení s odstraněním celkem tří vad v délce 22 dnů), pak v protokole o přejímacím řízení jsou uvedeny tři vady specifikované žalobcem, přičemž u vady spočívající v nedořešeném zakončení protihlukové stěny na stěnu apartmánu B je uvedeno, že se jedná o úkol pro projektanta. V důsledku toho dospěl okresní soud k závěru, že se nejedná o vadu, za kterou by mohl objednatel účtovat smluvní pokutu, a proto žalobu na zaplacení částky 220 000 Kč s příslušenstvím zamítl (nicméně v tomto rozsahu již rozhodnutí okresního soudu nabylo právní moci a není tedy podrobena dovolacímu přezkumu). O drobné vady se však dle okresního soudu jednalo ve zbývajících dvou případech (vady střech objektu A2 a objektu B), což okresní soud dovodil z okolnosti, že strany smlouvy samy v zápisu o odevzdání a převzetí díla tyto nedostatky díla označily za jeho vady. Okresní soud z tohoto důvodu nepovažoval za nutné provádět důkaz znaleckým posudkem (navrženým žalovanou 1) za účelem posouzení, zda špatné spádování oplechování protihlukové stěny a nedržení příponek a atikových plechů jsou vadami díla), neboť i sám zhotovitel se zavázal tyto vady odstranit ve lhůtě do 15. 4. 2013. A protože k odstranění těchto dvou vad došlo až dne 7. 5. 2013, byl zhotovitel v prodlení s jejich odstraněním v době od 16. 4. 2013 do 7. 5. 2013, tedy v délce 22 dnů. Proto okresní soud žalobě vyhověl co do částky 440 000 Kč s příslušenstvím.
6. Ohledně smluvní pokuty za porušení povinností BOZP okresní soud vyšel z toho, že se konaly pravidelné kontrolní dny stavby za účasti zástupce zhotovitele, z nichž byl vždy pořízen zápis a v jejichž rámci byl zhotovitel seznámen i s informacemi koordinátora BOZP a jeho jednotlivými zápisy popisujícími zjištěná porušení. V jednotlivých zápisech z kontrolních dnů je vždy uvedeno, že koordinátor BOZP žádá zhotovitele o označení subdodavatelů logem své firmy, předkládání TP před započítáním prací a včasné informování koordinátora BOZP o přítomnosti nové subdodavateléské firmy na stavbě, a že veškeré záležitosti týkající se BOZP na stavbě budou probírány na každém kontrolním dnu s tím, že veškeré nedostatky - připomínky bude koordinátor BOZP zasílat samostatným zápisem. Koordinátor BOZP pak vyhotovil jednotlivé zápisy, ve kterých popsal zjištěné porušení povinností, připojil k nim fotodokumentaci a navrhl vyšší pokuty dle čl. XV. 11. smlouvy o dílo. Okresní soud tak dovodil, že žalobci vznikl nárok na smluvní pokutu v celkové výši 71 000 Kč s příslušenstvím za jednotlivá porušení předpisů BOZP v době od 22. 9. 2011 do 12. 6. 2012. Žalobě proto v tomto rozsahu také vyhověl.
7. Okresní soud považoval za nedůvodnou námitku promlčení vznesenou žalovanými, a to s ohledem na okolnost, že první výzvou k zaplacení smluvní pokuty byla výzva ze dne 25. 6. 2013. V ní je zmíněna smluvní pokuta za prodlení s předáním díla, přičemž výzva odkazuje na konkrétní článek smlouvy o dílo, je zde uvedena délka prodlení 119 dní a částka smluvní pokuty 59 500 000 Kč. Dále je v této výzvě poukázáno na smluvní pokutu za prodlení s odstraněním drobných vad a nedodělků, a to s odkazem na konkrétní článek smlouvy o dílo a je zde uvedena délka prodlení 23 dnů, tři vady a nedodělky a částka smluvní pokuty v celkové výši 690 000 Kč. Ve výše zmíněné výzvě je rovněž požadována smluvní pokuta za porušení předpisů BOZP, u níž je rovněž poukazováno na konkrétní článek smlouvy o dílo a je uvedena částka smluvní pokuty 71 000 Kč. Výzva je adresovaná společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o., Jiráskova 613, Valašské Meziříčí, a doručena byla dne 26. 6. 2013 do datové schránky společnosti ALPINE Bau GmbH - organizační složka, Jiráskova 613/13, Valašské Meziříčí. Na tuto výzvu pak dne 8. 7. 2013 reagovala původní žalovaná jako zhotovitel. Okresní soud proto považoval za účelové a nepřesvědčivé současné tvrzení žalovaných, že původní žalovaná dostala od své mateřské společnosti pouze pokyn ke stručné reakci a výzva jí nebyla doručena. Naopak dovodil, že výzva k zaplacení se dostala do sféry dispozice původní žalované, čemuž odpovídá i prohlášení pověřence původní žalované v řízení vedeném u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 127 C 203/2013 JUDr. Tomáše G., v rámci jednání u Krajského soudu v Ostravě dne 5. 3. 2019, v němž učinil nesporným doručení výzvy ze dne 25. 6. 2013 zhotoviteli. Okresní soud tak při svých závěrech vyšel z toho, že výzva ze dne

25. 6. 2013 byla zhotoviteli doručena dne 26. 6. 2013. Nadto byla původní žalované dále dne 21. 11. 2013 doručena předžalobní upomínka, která v návaznosti na termín dokončení a převzetí díla do 16. 7. 2012 popisuje prodlení v délce 151 dnů, z něhož odečítá 32 dnů. Dále je v této upomínce specifikována smluvní pokuta za prodlení s předáním díla za 119 dní prodlení v celkové výši 59 500 000 Kč, dále smluvní pokuta v částce 690 000 Kč za nedodržení termínu odstranění tří blíže specifikovaných vad v délce 23 dnů prodlení a rovněž smluvní pokuta za porušení povinností BOZP ve výši 71 000 Kč s odkazem na konkrétní zápisy koordinátora BOZP. Pokud tedy byla žaloba v této věci okresnímu soudu doručena dne 20. 12. 2013 a jsou v ní uvedena skutková tvrzení, z nichž je jednoznačné, za jaké porušení povinností, za jaké období a v jaké výši žalobce požaduje jednotlivé smluvní pokuty, nelze dospět k závěru, že by žalobce podal svou žalobu po uplynutí promlčecí doby.

8. Okresní soud se dále zabýval příslušenstvím jednotlivých nároků na smluvní pokutu v podobě úroku z prodlení. Žalobce se v žalobě domáhal zaplacení celé částky po obou žalovaných s tím, že plněním jedné z nich zanikne v tomto rozsahu povinnost plnit druhé z nich, přičemž se dále domáhal vůči žalované 1) úroku z prodlení od 12. 7. 2013 a vůči žalované 2) úroku z prodlení od 28. 11. 2014. Okresní soud dospěl k závěru, že žalovaná 2) je ve věci pasivně legitimována a ručí za závazky uplatněné v žalobě z titulu prodávajícího u smlouvy o koupi závodu. Tomuto závěru odpovídá povinnost obou žalovaných zaplatit přiznanou částku s tím, že plněním jedné z žalovaných zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost druhé žalované. Zhotovitel byl k zaplacení vyzván dne 26. 6. 2013 se lhůtou k plnění v délce 15 dnů, tedy do 11. 7. 2013 a od 12. 7. 2013 je tedy žalovaná 1) v prodlení. Vůči žalované 2) bylo příslušenství přiznáno v návaznosti na doručení žaloby a změny žaloby, které jsou vůči ní výzvami k zaplacení. Tyto dokumenty jí byly doručeny dne 2. 3. 2015, přičemž následující den (3. 3. 2015) měla žalovaná 2) plnit a od 4. 3. 2015 je tak v prodlení. Od 4. 3. 2015, kdy jsou v prodlení obě žalované, do zaplacení, tedy okresní soud přiznal žalobci nárok na úrok z prodlení vůči oběma žalovaným a vůči žalované 1) navíc za období od 12. 7. 2013 do 3. 3. 2015. Ve zbytku pak okresní soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
9. Proti výrokům I., II. a VI. rozsudku okresního soudu si podala žalovaná 1) včasné odvolání, jímž se domáhala jeho změny a zamítnutí žaloby v odvoláním napadeném rozsahu. Tento svůj návrh odůvodnila tím, že není ve věci pasivně věcně legitimována, neboť k platnému přechodu práv a povinností vyplývajících ze smlouvy o dílo nedošlo již v rámci procesu rozdělení odštěpením sloučením. V Příloze č. 7, která je součástí příslušného projektu rozdělení, není daný závazkový vztah uveden, takže logicky musel zůstat součástí jmění původní společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286 - dnes žalovaná 2). Okresní soud se přitom ve svém rozsudku zaměřil až na v pořadí druhý přechod závazku v souvislosti s prodejem závodu. Žalovaná 1) dále namítala, že se neocitla v prodlení s dokončením a předáním díla v důsledku mimořádně nepříznivých klimatických (a tím i technologických) podmínek provázejících zhotovení betonových podlah. Okresní soud zcela přehlédl, že dodatek č. 2 obsahuje ujednání, které počítá s dalším prodloužením doby plnění vyvolaným nevhodnými klimatickými a technologickými podmínkami, tedy bez nutnosti uzavření dodatku smlouvy o dílo. Z tohoto důvodu jsou tak úvahy okresního soudu zaměřené na datum uzavření dodatku č. 2 zcela liché. Zhotoviteli totiž svědčilo právo na prodloužení doby realizace díla z důvodu nevhodných klimatických podmínek bez ohledu na uzavření dodatku č. 2 a na dobu jeho uzavření. Je pak pouhou fabulací okresního soudu, pokud dovodil, že strany smlouvy uzavřely dodatek č. 2 s ohledem na problém s vysycháním podlah. Strany smlouvy totiž v době uzavření dodatku č. 2 ani nemohly vědět, jak dlouho bude vysychání podlah trvat. Žalovaná 1) rovněž poukázala na skutečnost, že je absurdní, pokud by se žalobce, který měl dle okresního soudu eminentní zájem na řádném termínu dokončení díla v souvislosti s potřebou čerpat na cenu díla dotace, záměrně vyhýbal technickému vyřešení problému s vysycháním podlah. Z chování žalobce bylo naopak evidentní, že mu nezáleželo ani tak na čerpání dotace, ale spíše na vmanévrování žalované 1) do situace, kdy dílo bude fakticky dokončeno po

smluvně deklarovaném termínu tak, aby vůči ní mohl uplatnit nárok na zaplacení smluvní pokuty. Okresní soud se v této souvislosti prakticky nijak nevypořádal s tvrzeními a důkazními návrhy žalované 1). Ta pak považovala za nesprávný i závěr okresního soudu, že prodlevu s vysycháním podlah způsobil zhotovitel, který začal pozdě provádět práce na vytápění. Okresní soud však v této souvislosti nevzal v potaz, že vytápění podlahy obsahující zrající betonovou směs je možné zahájit až od určitého stupně vlhkosti podlahy, přičemž zhotovitelem provedená topná zkouška nevedla k urychlení vysychání podlah, ale pouze k tomu, že se povrch podlah začal deformovat, takže vytápění muselo být přerušeno. Okresní soud také přehlédl, že ne všechny místnosti byly vybaveny podlahovým vytápěním. Navíc tyto závěry okresního soudu byly pro žalovanou 1) naprosto překvapivé, neboť vyplynuly až z odůvodnění rozsudku okresního soudu. Okresní soud tak měl žalovanou 1) vyzvat dle § 118a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) k vyjádření se k okolnostem vytápění betonových podlah, neboť tyto okolnosti byly podle něj pro rozhodnutí ve věci podstatné. V této souvislosti pak žalovaná 1) poukázala na skutečnost, že okresní soud neprovedl jí navrhované důkazy, přičemž své rozhodnutí založil na „důkazu“ svědeckou výpovědí Radomíra M., který však byl vyslechnut v rámci jiného řízení. Okresní soud se rovněž dle žalované 1) nijak nevyjádřil k jejím tvrzením a označeným důkazům, které se týkaly práva na odepření plnění spočívajícího v provádění díla s ohledem na prodlení žalobce s úhradou ceny díla. Žalovaná 1) dále poukázala na skutečnost, že s námitkou sjednání smluvní pokuty za prodlení s dokončením díla v rozporu s dobrými mravy se soud vypořádal zcela nedostatečným způsobem, přičemž je zřejmé, že okresní soud přisvědčil právní argumentaci žalobce odkazující na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 9. 2012, sp. zn. 23 Cdo 436/2011. Ačkoli žalovaná 1) předložila okresnímu soudu argumentaci zpochybňující použitelnost tohoto rozhodnutí na projednávanou věc, okresní soud se s ní nijak nevypořádal. Žalovaná 1) dále namítala rozpor výkonu práva žalobce na zaplacení smluvní pokuty s dobrými mravy a se zásadami poctivého obchodního styku. Rovněž s touto argumentací se okresní soud nijak nevypořádal a ignoroval ji, čímž porušil základní právo žalované 1) na soudní ochranu vyplývající z čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. To způsobuje nesrozumitelnost a tudíž nepřezkoumatelnost rozsudku okresního soudu dle § 157 odst. 2 o. s. ř. Žalovaná 1) přitom v průběhu celého řízení argumentovala tím, že i kdyby měl žalobce nárok na smluvní pokutu, pak svým chováním v průběhu realizace díla navodil takové okolnosti, které zatížily případné uplatnění práva na smluvní pokutu prvkem hrubé nemravnosti a zásadního rozporu se zásadami poctivosti v obchodním styku. Tyto okolnosti spočívaly mimo jiné i v tom, že žalovaná 1) vyčkala v souvislosti s řešením nesprávně projektovaného založení stavby na uzavření dodatku, ačkoliv mohla stavební práce přerušit a prodloužit tak realizaci díla o 8 měsíců. Žalovaná 1) rovněž poukázala na skutečnost, že smluvní pokuta za prodlení s dokončením díla byla sjednána neplatně, a to s ohledem na okolnosti jejího sjednání, přičemž okresní soud se s touto argumentací vypořádal dle žalované 1) jen velmi stroze, a to konstatováním, že součástí zadávací dokumentace byl i text smlouvy o dílo včetně ujednání o smluvních pokutách, přičemž zhotovitel se do veřejné soutěže přihlásil jako podnikatel v rámci své smluvní volnosti. O zhotoviteli pak v tomto případě nelze mluvit jako o slabší straně, neboť podnikání bylo předmětem jeho činnosti a jako profesionál si musí být vědom hospodářského rizika v případě sjednání smluvní pokuty. S takovým posouzením této otázky pak žalovaná 1) rovněž nesouhlasí, neboť okresní soud de facto rozhodl tak, že je-li přemrštěná smluvní pokuta sjednána ve smlouvě uzavřené prostřednictvím veřejné zakázky, pak je vyloučeno, aby okolnosti jejího sjednání mohly vést k závěru o neplatném sjednání takové smluvní pokuty. I podnikatel postupující s vědomím hospodářského rizika při sjednání smluvní pokuty může totiž být konfrontován s okolnostmi, které ve svém důsledku vykazují znaky hrubé nemravnosti. Přitom při účasti v zadávacím řízení je reálná možnost podnikatele ovlivnit obsah zadávacích podmínek prakticky nulová, což je naopak dalším momentem signalizujícím nevyváženost vyjednávacích pozic smluvních stran a indikujícím možný „morální deficit“ okolností, za nichž je konkrétní smluvní pokuta sjednána. Ani otázku případné moderace smluvní pokuty za prodlení s dokončením díla pak okresní soud dle žalované 1) nevyřešil správně, neboť jím prezentovaná

judikatura týkající se přiměřenosti výše smluvní pokuty vychází ze zcela jiných skutkových okolností. Neobstojí ani závěr okresního soudu, že žalobce měl eminentní zájem na včasné a řádné plnění, neboť uzavřel smlouvu o poskytnutí dotace na daný projekt komunitního centra, neboť žalobce měl v době dokončení díla zcela zásadní problémy se zajištěním jeho mobiliáře, nehledě k tomu, že v době předávání díla již měl dohodnuto posunutí čerpání dotace do konce roku 2012. Navíc žalobce se po dobu 8 měsíců vědomě vystavoval riziku přerušování prací, aby pak navíc v závěrečné fázi realizace díla činil vše pro to, aby jeho dokončení pokud možno co nejvíce zkomplikoval, a proto nemohl okresní soud dospět k závěru, že ve věci nejsou dány žádné důvody pro moderaci smluvní pokuty. Za panujících okolností totiž nebyly hodnota a význam zajišťované povinnosti takové, aby odůvodňovaly sjednání smluvní pokuty v takto neadekvátní výši, a to i s přihlédnutím k tomu, že ve věci vedené u Okresní soud v Ostravě pod sp. zn. 127 C 203/2013 byly důvody pro moderaci smluvní pokuty shledány. Okresní soud pak dle žalované 1) nesprávně posoudil i délku prodloužení zhotovitele s dokončením díla, neboť lhůtu pro dokončení díla fakticky zkrátil o dobu trvání přejímacího řízení sjednanou ve smlouvě, přičemž opomněl sdělit, na základě které konkrétní právní normy k takovému závěru dospěl. Není tak zřejmé, proč do lhůty pro dokončení díla započítal právě 15 pracovních dnů připadajících dle smlouvy o dílo na přejímací řízení, neboť tato lhůta je pouze limitní lhůtou pro převzetí díla, avšak nelze z ní dovodit, že by převzetí díla nebyl žalobce schopen i dříve. Okresní soud se dle žalované 1) rovněž neúplně vypořádal s její námitkou absence řádného doručení výzvy k zaplacení smluvních pokut a také s námitkou promlčení práva na zaplacení smluvních pokut. Okresní soud dospěl k nesprávnému závěru, že výzvou ze dne 25. 6. 2013 byl vyzván zhotovitel, neboť rakouská společnost ALPINE Bau GmbH nikdy nebyla v této věci zhotovitelem. Tato výzva byla doručena subjektu odlišnému od žalované 1) a všech jejích právních předchůdkyň. Navíc se okresní soud nevypořádal ani s argumentací žalované 1) týkající se neurčitosti, a tedy i neplatnosti, v podstatě všech výzev uskutečněných před podáním žaloby. Z rozhodnutí okresního soudu pak není ani zjištělné, jakého konkrétního porušení povinností BOZP se zhotovitel dopustil a kdy se tak stalo. Okresní soud rovněž pochybil, pokud své rozhodnutí zcela založil na rozsudku vydaném Okresním soudem v Ostravě v řízení vedeném pod sp. zn. 127 C 203/2013 a na důkazech v tomto řízení prováděných. Krajský soud v Ostravě totiž v tam vedeném řízení ani nepřistoupil k projednání námitek uvedených v odvolání žalované 1), neboť by to s ohledem na závěr o neplatnosti započtení bylo zbytečné. Pokud pak okresní soud provedl důkaz spisem Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 127 C 203/2013, pak provedl důkaz, který žádný z účastníků nenavrl a jedná se tak o nepřijatelný důkaz, což okresní soud nijak nevysvětlil. Okresní soud tak pátráním po důkazech vnesl do řízení skutečnosti, které nemají podklad v obsahu tohoto procesního spisu, čímž zcela zásadním způsobem nepochybně porušil procesní zásadu rovného postavení účastníků, a proto nelze přihlížet k žádnému ze skutkových zjištění učiněných okresním soudem ze spisu vedeného u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 127 C 203/2013. Navíc okresní soud výsledky svědků provedené v řízení u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 127 C 203/2013 hodnotí jako výsledky svědků provedené v tomto procesním řízení, čímž řízení zatížil další vadou, která má za následek jeho nesprávné rozhodnutí ve věci. Totéž je pak možno dovodit i ohledně listin zachycujících znalecké posudky zpracované z podnětu účastníků řízení ve věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 127 C 203/2013. Okresní soud tyto důkazy zjevně interpretuje jako znalecké posudky, a to navzdory tomu, že žádný z účastníků tohoto řízení důkaz znaleckým posudkem nenavrl a soud znalece nevyšlechl a znalecké posudky pak řeší zcela jinou problematiku, než je otázka zranění betonových podlah a faktorů tento proces ovlivňujících. Okresní soud pak navíc jednotlivé důkazy ani nijak nehodnotil, a to ani jednotlivě, ale ani v rámci posouzení rozporů mezi jednotlivými důkazy. Okresní soud pak též neuvedl, proč některé účastníky navržené důkazy neprovedl. Žalovaná 1) pak nesouhlasila ani s rozhodnutím okresního soudu o náhradě nákladů řízení, v němž neměly být zohledněny náklady právního zastoupení žalobce, který je statutárním městem. Okresní soud měl v tomto smyslu zohlednit již konstantní judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího soudu ČR, a pokud tak neučinil, měl své rozhodnutí pečlivě zdůvodnit, což s však nestalo.

10. Proti výrokům I. a VII. rozsudku okresního soudu si podala včasné odvolání rovněž žalovaná 2), která navrhovala jeho změnu a zamítnutí žaloby v odvoláním napadeném rozsahu, případně jeho zrušení a vrácení věci okresnímu soudu k dalšímu řízení. Tento svůj návrh odůvodnila tím, že okresní soud provedl neúplné důkazy v otázce existence ručitého závazku žalované 2) a v důsledku toho pak dospěl k nesprávným právním závěrům. Žalovaná 2) již v řízení před okresním soudem argumentovala změnou v právní úpravě týkající se ručení prodávajícího u smlouvy o prodeji závodu, která byla do 31. 12. 2013 uvedena v § 477 odst. 3 obch. z. a od 1. 1. 2014 je uvedena v § 2177 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“). V období do 31. 12. 2013 vznik ručení nebyl podmíněn ani udělením souhlasu ani vyslovením nesouhlasu s převodem závodu věřitelem (k přechodu závazku se nevyžaduje souhlas věřitele, prodávající však ručí za splnění převedených závazků kupujícímu). Oproti tomu ustanovení § 2177 o. z. omezuje vznik ručení prodávajícího tak, že k němu dojde jen tehdy, neudělil-li věřitel souhlas k převzetí dluhu kupujícímu. V tomto ustanovení, které je nutné na věc aplikovat, se tak odlišně hovoří o neudělení souhlasu, nikoliv již o tom, že se souhlas nevyžaduje, jako tomu bylo v předchozí úpravě. Proto k tomu, aby se žalovaný 2) skutečně mohl stát ručitelem, musí věřitel (žalobce) aktivně či konkludentně svůj souhlas „neudělit“, tzn. z projevu jeho vůle musí být zjistitelné, že s převzetím dluhu kupujícímu nesouhlasí. Žalovaná 2) tak dovozovala, že ručitelství prodávajícího vznikne až tehdy, když věřitel projeví svůj výslovný nesouhlas s převzetím dluhu. Věřitel se tak musí aktivně této mu zákonem nabízené ochrany dovolat, jinak ji nemůže využít. Navíc nelze přehlédnout ani okolnost, že bez výslovného projevu nesouhlasu s převzetím dluhu by se prodávající o svém ručitelství závazku ani nedozvěděl. Tomu nasvědčuje i okolnost, že notifikační povinnost o prodeji závodu stíhá právě prodávajícího, kterému tak může věřitel vyslovit svůj nesouhlas. Pokud by bylo nutno k zabránění vzniku ručení dle § 2177 o. z. aktivně souhlasit s převzetím dluhu, pak by se postavení prodávajícího ve svém důsledku nijak nelišilo od postavení solidárního dlužníka dle § 1984 o. z. To však zjevně není účelem nové právní úpravy, což potvrzuje i úprava odporovatelnosti v § 2181 o. z., podle níž zhorší-li se prodejem závodu dobytost pohledávky, má věřitel prodávajícího, který s prodejem nesouhlasil, právo domáhat se, aby soud rozhodl, že prodej závodu je vůči němu neúčinný. Toto právo zaniká, neuplatní-li je věřitel do jednoho měsíce ode dne, kdy se o prodeji dozvěděl, nejpozději však do tří let od účinnosti smlouvy. I zde se tak předpokládá věřitelův projevovaný nesouhlas, nikoliv absence projevu jeho souhlasu. Pro řádné uplatnění odporu musí věřitel jako žalobce prokázat, že s převodem závodu nesouhlasil, tj. projevil svůj nesouhlas a nebude stačit, pokud bude prokazovat, že aktivně neprojevil souhlas. Ve světle tohoto ustanovení je pak nutno vykládat i § 2177 o. z. a v něm uvedený termín „neudělení souhlasu“. Žalobce se žalovaným 1) či jeho předchůdci před podáním žaloby aktivně písemně komunikoval, čímž implicitně projevil svůj souhlas s převzetím dluhu. Udělení souhlasu s převzetím dluhu je tak nutno v tomto případě dovozovat ze všech okolností a z celého jednání všech zúčastněných stran. K notifikaci prodeje závodu došlo dopisem ze dne 3. 7. 2014, v němž žalovaná 2) sdělila žalobci, že došlo k prodeji závodu společnosti DESILMARO, a. s., IČO 02604795, a to včetně práv a povinností vyplývajících ze smlouvy o dílo uzavřené se žalobcem. Tento dopis byl žalobci doručen dne 10. 7. 2014 a žalobce tak byl řádně informován o převzetí případných dluhů zhotovitele na smluvní pokutě právním předchůdcem žalované 1). Po tomto oznámení pak žalobce výslovně komunikoval již jen s kupujícími, z čehož je zřejmé, že žalobce k této otázce nemlčel, ale jednal souhlasně, byť konkludentně. Rovněž z vyjádření žalobce ze dne 8. 12. 2014 jednoznačně vyplývá, že žalobce považuje za svého dlužníka u dluhů, které jsou předmětem tohoto řízení, kupujícího ze smlouvy o prodeji závodu. V tomto smyslu se pak okresní soud argumentací žalované 2) nijak nezabýval a věc tak neposoudil úplně. Žalovaná 2) pak rovněž namítala, že okresní soud se ani řádně nezabýval otázkou výzvy k plnění, která je předpokladem pro úspěšné vymáhání nároku vůči ručiteli ve smyslu § 2021 odst. 1 o. z. Žalovaná 2) má totiž za to, že žalobce řádně nevyzval k plnění ani současnou žalovanou 1), ale ani její právní předchůdkyni. Žalovaná 2) rovněž namítala, že dluhy, jejichž zaplacení se v žalobě domáhá žalobce, neexistují,

a proto za ně nemůže žalovaná 2) ručit, jelikož ručení předpokládá dle § 2019 odst. 1 o. z. existenci platného dluhu dlužníka. Žalovaná 2) v rámci svého odvolání rovněž poukázala na všechny odvolací námitky, které ve svém odvolání uvedla žalovaná 1) s tím, že se s nimi plně ztotožňuje.

11. Žalobce k odvolání žalovaných uvedl, že navrhuje potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného s tím, že žalovaná 1) po celou dobu řízení (ale ani žádná z jejích právních předchůdkyň před zahájením řízení) nenamítala, že by snad nebyla právním nástupcem zhotovitele. Žalobce souhlasil i s posouzením pasivní věcné legitimace žalované 2) okresním soudem, neboť nikdy nedal souhlas s převzetím dluhu kupujícím, bez jehož udělení je žalovaná 2) ručitelem dluhů uplatněných v tomto řízení. Okresní soud se pak řádně vypořádal i s otázkou výzvy k plnění žalobce vůči žalované 2), a to tak, že žalované 2) byly doručeny žaloba a změna žaloby dne 2. 3. 2015 a od 4. 3. 2015 je tak žalovaná 2) v prodlení. Námitka absence samostatné výzvy k plnění vůči žalované 2) je bezpředmětná, a to s ohledem na konstantní judikaturu Nejvyššího soudu ČR (např. rozsudek ze dne 27. 2. 2003, sp. zn. 28 Cdo 1853/2002) a na specifikum tohoto případu, v němž ručení žalované 2) vzniklo až v průběhu řízení. Pokud se týče otázky nepříznivých klimatických podmínek, které způsobily, že se zhotovitel nemohl dostat do prodlení, stejně jako v důsledku prodlení objednatele s placením ceny díla, pak ohledně nich byla žalovaná 1) okresním soudem řádně vyzvána k doplnění skutkových tvrzení a označení důkazů dle § 118a o. s. ř., avšak na toto poučení reagovala zcela nedostatečně a musí tak nést negativní následky s tím spojené. Navíc má žalobce za to, že žalovanou 1) zmiňované odvolací argumenty nejsou důvodné a okresní soud i v jejich světle rozhodl zcela správně. V tomto smyslu pak žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 6. 2011, sp. zn. 23 Cdo 830/2010, ze dne 30. 6. 2009, sp. zn. 23 Cdo 1752/2007 a ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1242/2008, v nichž se Nejvyšší soud ČR podrobně zabýval otázkou prodlení zhotovitele ve vztahu k prodlení objednatele. Za zcela bezvýznamná pak okresní soud správně považoval tvrzení žalované 1) o neproplacení faktur za cenu díla žalobcem, neboť se tak stalo až po datu 22. 7. 2012, do něž měl zhotovitel dílo dokončit. Okresní soud rovněž zcela správně posoudil otázky sjednání smluvní pokuty nikoliv v rozporu s dobrými mravy a zásadami poctivého obchodního styku a přiměřenosti smluvní pokuty v souvislosti s její případnou moderací. Účelem smluvní pokuty za prodlení s předáním díla bylo zajištění hlavního závazku zhotovitele, tedy závazku provést dílo včas. Pokud by došlo ke změně výše smluvní pokuty, mohlo by to vést k poškození jiných soutěžitelů, kteří se také přihlásili do veřejné zakázky. Navíc měl zhotovitel při stanovení nabídkové ceny již kalkulovat s případnou povinností platit smluvní pokutu. Pokud zhotovitel považoval smluvní pokutu za sjednanou v rozporu s dobrými mravy nebo pravidly poctivého obchodního styku, měl to namítat již ve fázi před podáním nabídky. Ohledně přiměřenosti smluvní pokuty pak žalobce odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 9. 2012, sp. zn. 23 Cdo 436/2011, v němž byla aprobována smluvní pokuta ve výši 100 % hodnoty zajišťované pohledávky. Výše smluvní pokuty byla stanovena s ohledem na okolnost, že již byl znám pevný termín vyúčtování dotace ke dni 27. 11. 2012, který byl vázán na dokončení a předání díla k užívání. Pokud by došlo k prodlení, mohl žalobce přijít o dotaci, která tvořila až 92,5 % z celkově uznatelných nákladů na stavbu, tj. maximálně 80 628 481,45 Kč. Žalobce pak odmítl tvrzení žalované 1) o tom, že celou dobu provádění díla postupoval způsobem, který nesvědčil o jeho obavách ze ztráty dotace jako účelové, stejně jako tvrzení, že v době předávání díla měl žalobce zajištěno posunutí termínu čerpání dotace. Pokud se týče délky prodlení zhotovitele, tak žalobce odkázal na § 554 obch. z., podle něž zhotovitel splní svou povinnost provést dílo jeho řádným ukončením a předáním. Pokud tedy okresní soud nezahrnul do doby sjednané k provedení díla dobu přejímacího řízení, učinil tak zcela správně. Záznamy o výsleších svědků ze spisu vedeného u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 127 C 203/2013 navrhl jak žalobce, tak i žalovaná 1), přičemž soud mohl provést i další, do té doby nenavržené důkazy dle § 120 odst. 2 o. s. ř. Navíc žalovaní měli možnost se s obsahem tohoto spisu seznámit, neboť byl přílohou tohoto procesního spisu. Rozsudek okresního soudu nepovažuje žalobce za nepřezkoumatelný, neboť za takový je možno považovat pouze rozsudek, z něž nelze vůbec

seznat důvody, pro které soud určitým způsobem rozhodl, a to i tehdy, pokud se okresní soud nevypořádal zcela se všemi námitkami žalovaných. Ohledně výzvy k zaplacení smluvních pokut žalobce uvedl, že i v tomto bodě souhlasí s rozhodnutím okresního soudu, podle něž žalovaná 1) reagovala na výzvu ze dne 25. 6. 2013 a doručení této výzvy učinila nesporným v řízení vedeném u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 127 C 203/2013. Pokud se týče náhrady nákladů řízení, tak považuje za zcela důvodné, aby žalobci byl přiznán nárok na náhradu nákladů právního zastoupení. V tomto případě se totiž jednalo o skutkově i právně složitý spor a není tak možno presumovat dostatečné materiální a personální vybavení na straně žalobce, jehož právní oddělení čítá celkem 9 právníků, kteří musí řešit obsáhlou agendu na úseku přenesené působnosti. Žalobce je přitom statutárním městem, které ročně uzavírá tisíce smluvních dokumentů, vydává tisíce rozhodnutí a značnou část této agendy, včetně přípravy materiálů pro orgány města, pak zastává právě pouze těchto 9 právníků.

12. Odvolací soud přezkoumal rozsudek okresního soudu v odvoláním napadeném rozsahu (tedy ve výrocích I., II., VI. a VII.), neboť takto byl odvoláními žalovaných odvolacímu přezkumu otevřen, a to včetně řízení vydání rozsudku předcházejícího. Při přezkumu postupoval dle § 212a odst. 1, 2, 3 a 5 o. s. ř., přičemž vady uvedené v § 212a odst. 5 o. s. ř. odvolací soud neshledal, a tyto nebyly ani žádným z účastníků namítány. Odvolací soud pak dospěl k závěru, že odvolání žalovaných je důvodné pouze zčásti.
13. Odvolací soud se v první řadě zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností rozsudku okresního soudu. V této souvislosti je nutné především zdůraznit, že povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit způsobem zakotveným v § 157 odst. 2 o. s. ř. je jedním z principů řádného a spravedlivého procesu vyplývajících z čl. 36 a následujících Listiny základních práv a svobod a z čl. 1 Ústavy České republiky, který představuje součást práva na spravedlivý proces. Z odůvodnění rozhodnutí soudu musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Stav, kdy rozsudek postrádá náležitosti uvedené v § 157 odst. 2 o. s. ř., ve svých důsledcích vede k tomu, že se stává nepřezkoumatelným pro svou nesrozumitelnost (viz rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 2. 2009, sp. zn. 32 Cdo 3726/2007, ze dne 7. 5. 2003, sp. zn. 29 Odo 177/2002, či ze dne 6. 10. 2010, sp. zn. 32 Cdo 2948/2009). Ne každá nesrozumitelnost rozsudku však způsobuje jeho nepřezkoumatelnost ve smyslu § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř. a nutnost následného zrušení takového rozsudku odvolacím soudem. Odvolací soud dospěl k závěru, že rozsudek okresního soudu je ve svém souhrnu srozumitelný a tudíž i přezkoumatelný, a proto neshledal důvod pro jeho zrušení. Z jeho odůvodnění je totiž patrné, jakým způsobem okresní soud dospěl ke svým skutkovým zjištěním, jaký je závěr o skutkovém stavu a jakým způsobem na něj okresní soud navázal právní hodnocení věci. O tom, že rozhodnutí není nepřezkoumatelné, ostatně svědčí okolnost, že žalované byly schopny řádně formulovat své námitky proti tomuto rozsudku, což by v případě nepřezkoumatelného rozsudku nebylo možné.
14. Odvolací soud dále uvádí, že souhlasí se všemi skutkovými zjištěními učiněnými okresním soudem z jednotlivých důkazů, na něž je možno pro zestručnění plně odkázat. Odvolací soud však považoval za nutné tato zjištění doplnit, neboť okresní soud z některých provedených důkazů nezjistil skutečnosti, které následně zjistil odvolací soud zopakováním dokazování ve smyslu § 213 odst. 2 o. s. ř. Odvolací soud pak pro větší přehlednost uvádí skutková zjištění učiněná z těchto jednotlivých důkazů (výpis z obchodního rejstříku společnosti AB Silvretta s. r. o. v likvidaci, IČO 45192286, výpis z obchodního rejstříku společnosti AB Verwall s. r. o. v likvidaci, IČO 24210323, výpis z obchodního rejstříku společnosti ALPINE Bau CZ a. s., IČO 02604795, Smlouva o koupi závodu ze dne 5. 6. 2014 včetně příloh č. 4, 5, 17, 18 a 19, založených ve Sbírce listin společnosti ALPINE Bau CZ a. s., IČO 02604795, výpis z obchodního rejstříku společnosti PORR a. s., IČO 43005560, Smlouva o dílo č. 2081/2011/OI/LPO ze dne 14. 7. 2011 včetně časového

harmonogramu výstavby díla, Dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo č. 2081/2011/OI/LPO ze dne 22. 5. 2012 včetně Přílohy č. 1 v podobě Aktualizovaného časového harmonogramu výstavby díla a Přílohy č. 2 v podobě Rekapitulace nákladů, Dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo č. 2081/2011/OI/LPO ze dne 26. 6. 2012 včetně Přílohy č. 1 v podobě Aktualizovaného časového harmonogramu výstavby díla a Přílohy č. 2 v podobě Rekapitulace nákladů, zápisy koordinátora BOZP č. 7 ze dne 27. 9. 2011, č. 11 ze dne 25. 10. 2011, č. 12 ze dne 1. 11. 2011, č. 14 ze dne 15. 11. 2011, č. 19 ze dne 20. 12. 2011, č. 21 ze dne 3. 1. 2012, č. 22 ze dne 10. 1. 2012, č. 26 ze dne 23. 3. 2012, č. 28 ze dne 3. 4. 2012, č. 34 ze dne 15. 5. 2012, č. 36 ze dne 29. 5. 2012 a č. 38 ze dne 12. 6. 2012, zápis o odevzdání a převzetí dokončeného díla ze dne 1. 11. 2012, včetně přílohy P02, zápis o odevzdání a převzetí dokončeného díla ze dne 31. 10. 2012, včetně přílohy P02) níže, v rámci právního hodnocení věci. Odvolací soud rovněž považoval za nutné skutková zjištění učiněná okresním soudem doplnit ve smyslu § 213 odst. 4 o. s. ř. doplněním dokazování, a to o důkazy, které okresní soud neprovedl, ačkoliv byly navrženy [Projekt rozdělení odštěpením sloučením společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o. a GP Project PLUTO s. r. o. (s novou obchodní firmou AB New s. r. o.), včetně přílohy č. 7 a 17f, založené ve sbírce listin společnosti AB Silvretta s. r. o. v likvidaci, IČO 45192286] a rovněž důkazy, které ve smyslu § 120 odst. 2 věta první o. s. ř. vyplývaly z obsahu spisu a jejich provedení bylo potřebné ke zjištění skutkového stavu - nejednalo se tak o nepřijatelné důkazy ve smyslu § 205a o. s. ř. (Změnový formulář č. 1 na č. l. 472 spisu, Příloha ke změnovému formuláři č. 1 - zdůvodnění změny na č. l. 475 spisu, Změnový formulář č. 2 na č. l. 477 spisu, Změnový formulář č. 3 na č. l. 481 spisu, Příloha ke změnovému formuláři č. 3 - zdůvodnění změny na č. l. 482 spisu). Také v těchto případech pak odvolací soud uvádí skutková zjištění učiněná z jednotlivých důkazů pro větší přehlednost níže.

15. Ohledně právního posouzení věci odvolací soud plně souhlasí se závěrem okresního soudu, že mezi žalobcem jako objednatelem a společností ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286, jako zhotovitelem došlo dne 14. 7. 2011 k uzavření smlouvy o dílo, jejímž předmětem bylo zhotovení díla v podobě dopracování projektové dokumentace pro provádění stavby Komunitního centra Ostrava a realizace této stavby. S ohledem na datum uzavření smlouvy pak okresní soud dospěl ve smyslu § 3028 odst. 2 o. z. ke zcela správnému závěru, že smlouvu o dílo a nároky z ní vyplývající je nutno posoudit dle právní úpravy účinné do 31. 12. 2013, tedy zejména dle ustanovení zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obch. z.“).
16. Odvolací soud dále souhlasí se soudem okresním v tom, že žalovaná 1) je ve věci pasivně věcně legitimována, a to jako právní nástupce zhotovitele stavby, společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286. Dluhy, které jsou předmětem tohoto řízení (tedy dluhy zhotovitele vyplývající z předmětné smlouvy o dílo) byly nejprve převedeny z výše uvedené společnosti na společnost s totožným názvem, ale s IČO 24210323 (dříve existující pod názvem AB New s. r. o. a následně pod názvem AB Verwall s. r. o.), a to formou rozdělení společnosti odštěpením sloučením. Okolnost, že došlo k odštěpení části společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286, a sloučení její části se společností AB New s. r. o., IČO 24210323, (následně existující pod názvem AB Verwall s. r. o.) odvolací soud zjistil z výpisů z obchodního rejstříku společnosti AB Silvretta s. r. o. v likvidaci, IČO 45192286, a společnosti AB Verwall s. r. o. v likvidaci, IČO 24210323, z nichž dále zjistil, že k zápisu rozdělení odštěpením sloučením došlo ke dni 1. 6. 2014. Z Projektu rozdělení odštěpením sloučením společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o. a GP Project PLUTO s. r. o. (s novou obchodní firmou AB New s. r. o.), založeného ve sbírce listin společnosti AB Silvretta s. r. o. v likvidaci, IČO 45192286 (dále jen „Projekt“), pak odvolací soud zjistil, že podle tohoto projektu bylo provedeno rozdělení rozdělované společnosti (ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286) odštěpením sloučením s nástupnickou společností (GP Project PLUTO s. r. o., IČO 24210323, s novou obchodní firmou AB New s. r. o.), přičemž vyčleněná část jmění rozdělované společnosti přešla na nástupnickou společnost, a to s účinností ke dni zápisu rozdělení odštěpením sloučením do obchodního rejstříku. Bylo pak nutné zjistit, zda součástí odštěpené části společnosti

ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286, která se následně sloučila se společností AB New s. r. o., IČO 24210323, byly rovněž dluhy, které jsou předmětem tohoto řízení. Z Projektu odvolací soud dále zjistil, že seznam majetku a dluhů přecházejících na nástupnickou společnost tvoří nedílnou součást tohoto projektu a je vymezen v jednotlivých přílohách tohoto projektu, mezi nimiž jsou rovněž Příloha č. 7 - Pohledávky z obchodních vztahů a Příloha č. 17f - Smlouvy. Přitom dle Projektu dochází k přechodu práv a povinností u smluv uvedených v Přílohách č. 17a - 17f. Z přílohy č. 7 Projektu odvolací soud zjistil, že na nástupnickou společnost přešly mimo jiné pohledávky z obchodních vztahů v podobě nároku na zaplacení vůči žalobkyni, a to na základě faktur č. 22205, 22211, 22212 a 22213, vyplývajících ze smlouvy č. 663. Je tak zřejmé, že smlouva č. 663 je právě předmětnou smlouvou o dílo ze dne 14. 7. 2011 (o čemž ostatně nebylo mezi účastníky žádného sporu), jelikož výše zmíněné faktury jsou fakturami, jimiž se zhotovitel domáhal zaplacení ceny díla dle této smlouvy. Z Přílohy č. 17f Projektu odvolací soud zjistil, že v této příloze jsou uvedena čísla evidenční smluv, u nichž dochází k přechodu, mezi nimiž byla uvedena i smlouva č. 663. Je tedy evidentní, že součástí vyčleněné části jmění rozdělované společnosti (ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286 - zhotovitel), která přešla na nástupnickou společnost (AB New s. r. o., IČO 24210323), byla i předmětná smlouva o dílo, a to samozřejmě včetně závazků i pohledávek, tedy i dluhů, které jsou předmětem tohoto řízení. Z výpisu z obchodního rejstříku společnosti AB Verwall s. r. o. v likvidaci, IČO 24210323, pak odvolací soud zjistil, že společnost AB New s. r. o., IČO 24210323, změnila svou obchodní firmu ke dni 1. 6. 2014 na ALPINE Bau CZ s. r. o. a ke dni 4. 7. 2014 na AB Verwall s. r. o.

17. Odvolací soud rovněž souhlasí se soudem okresním v tom, že společnost AB Verwall s. r. o., IČO 24210323, následně převedla původní závod společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o., IČO 45192286, na společnost DESILMARO, a. s., IČO 02604795. Skutečnost, že došlo ke koupi závodu, odvolací soud zjistil z výpisu z obchodního rejstříku společnosti AB Verwall s. r. o. v likvidaci, IČO 24210323. Ze smlouvy o koupi závodu ze dne 5. 6. 2014 založené ve Sbírce listin společnosti ALPINE Bau CZ a. s., IČO 02604795, pak odvolací soud zjistil, že závod, který je předmětem koupě dle této smlouvy kupujícím (DESILMARO a. s., IČO 02604795) od prodávajícího (AB Verwall s. r. o., IČO 24210323), tvoří soubor jmění definovaný v Příloze č. 4 smlouvy, a to včetně nemovitostí, práv vyplývajících z průmyslového a duševního vlastnictví, práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů, všech referencí týkajících se převáděného závodu, s výjimkou vyloučených položek, které nejsou touto smlouvou prodávány a převáděny na kupujícího. Přitom všechny práva a povinnosti související se závodem přecházejí okamžikem closingu z prodávajícího na kupujícího. Z Přílohy č. 18 smlouvy o koupi závodu pak odvolací soud zjistil, že prodávající i kupující potvrzují, že ke dni 23. 6. 2014 došlo ke splnění všech podmínek closingu, jak je definuje smlouva o koupi závodu, tudíž má odvolací soud za to, že všechna práva a povinnosti související se závodem přešla ke dni 23. 6. 2014 na společnost DESILMARO a. s., IČO 02604795. Z Přílohy č. 4 smlouvy o koupi závodu odvolací soud zjistil, že v rámci části této přílohy č. 4j - Rezervy - Převáděná část, je jako položka „Ostatní rezervy“ uvedena částka 60 267 000 Kč s označením Komunitní centrum Ostrava. Z Přílohy č. 5 smlouvy o koupi závodu odvolací soud zjistil, že předmětné dluhy, které jsou předmětem tohoto řízení, nejsou v této příloze uvedeny jako položky, které by neměly přejít v rámci koupě závodu. Z Přílohy č. 17 smlouvy o koupi závodu odvolací soud zjistil, že se jedná o zápis o předání závodu ze dne 23. 6. 2014, v němž je uvedeno, že prodávající a kupující potvrzují řádné předání jmění souvisejícího s převáděným závodem, jak je definováno ve smlouvě o koupi závodu, přičemž jeho přílohou jsou stejné přílohy, které byly přílohami smlouvy o koupi závodu ze dne 5. 6. 2014. Z Přílohy č. 19 smlouvy o koupi závodu odvolací soud zjistil, že součástí této přílohy, která uvádí seznam dlužníků a věřitelů, které se prodávající zavazuje informovat o prodeji závodu, není žalobkyně jako věřitel dluhů požadovaných v tomto řízení. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že předmětem koupě závodu dle smlouvy ze dne 5. 6. 2014 byly i dluhy, které jsou předmětem tohoto řízení, byť nejsou v zápisu o předání závodu (jehož specifikace převáděného jmění zcela kopíruje rozsah převáděného jmění

uvedeného ve smlouvě o koupi závodu) výslovně zmíněny jako jmění, které by mělo přejít na kupujícího závodu. Nicméně v souladu s § 2179 odst. 2 o. z. platí, že není-li některý dluh uveden v zápisu o koupi závodu, kupující jej nabyvá, musel-li jeho existenci alespoň rozumně předpokládat. Odvolací soud s ohledem na uvedení částky 60 267 000 Kč (tedy částky odpovídající součtu nároků žalobce uvedených v předžalobní upomínce ze dne 20. 11. 2013) s označením Komunitní centrum Ostrava jako převáděné části rezerv v položce č. 4j zápisu o koupi závodu dovodil, že kupující (společnost DESILMARO, a. s., IČO 02604795) musel v době koupě závodu minimálně rozumně předpokládat, že dluhy v této výši existují. A to i s ohledem na okolnost, že v době sepsání smlouvy o koupi závodu již probíhalo toto řízení. Odvolací soud tak ve shodě se soudem okresním dospěl k závěru, že ve smyslu § 2179 odst. 2 o. z. přešly na nabyvatele závodu (společnost DESILMARO, a. s., IČO 02604795) dle § 2177 odst. 1 věta první o. z. i dluhy, které jsou předmětem tohoto řízení. Odvolací soud pak z výpisu z obchodního rejstříku společnosti ALPINE Bau CZ a. s., IČO 02604795, zjistil, že v době od 31. 1. 2014 do 14. 7. 2014 vystupovala tato společnost pod obchodní firmou DESILMARO, a. s. Dále odvolací soud z výpisu z obchodního rejstříku společnosti PORR a. s., IČO 43005560, zjistil, že dne 1. 7. 2019 bylo do obchodního rejstříku zapsáno, že společnost PORR a. s., IČO 43005560, byla sloučena se zanikající společností ALPINE Bau CZ a. s., IČO 02604795, a přešlo na ni veškeré jmění této zanikající společnosti.

18. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti tak odvolací soud uzavírá, že pokud okresní soud učinil závěr, že žalovaná 1) je právním nástupcem zhotovitele z předmětné smlouvy o dílo a je tedy ve věci pasivně věcně legitimována, je tento jeho soud zcela správný a odvolací soud se s ním plně ztotožňuje.
19. Současně pak má odvolací soud ve shodě se soudem okresním za to, že žalovaná 2) je skutečně ručitelkou dluhů žalované 1), jakožto prodávající závodu na základě smlouvy o koupi závodu ze dne 5. 6. 2014, neboť nelze jakkoliv dovodit souhlas žalobce s převzetím těchto dluhů kupujícím z této smlouvy o prodeji závodu. Odvolací soud v tomto kontextu souhlasí s argumentací žalované 2), že ručení ve smyslu § 2177 odst. 1 věta druhá o. z. nevznikne tehdy, udělí-li věřitel souhlas s prodejem závodu, přičemž není rozhodné, v jaké formě je tento souhlas udělen. Je tudíž zcela jistě možné i konkludentní udělení souhlasu s převodem. Žalovaná 2) v této souvislosti uváděla, že žalobce se žalovaným 1) před podáním žaloby aktivně písemně komunikoval, čímž implicitně projevil svůj souhlas s jeho převzetím dluhu. K notifikaci prodeje závodu došlo dopisem ze dne 3. 7. 2014, v němž žalovaná 2) sdělila žalobci, že došlo k prodeji závodu společností DESILMARO, a. s., IČO 02604795, a to včetně práv a povinností vyplývajících ze smlouvy o dílo uzavřené se žalobcem. Tento dopis byl žalobci doručen dne 10. 7. 2014, přičemž potom dle tvrzení uváděných žalovanou 2) žalobce výslovně komunikoval již jen s kupujícím, z čehož je zřejmé, že žalobce k této otázce nemlčel, ale jednal souhlasně, byť konkludentně. Rovněž z vyjádření žalobce ze dne 8. 12. 2014 dle žalované 2) jednoznačně vyplývá, že žalobce považuje za svého dlužníka u dluhů, které jsou předmětem tohoto řízení, kupujícího ze smlouvy o prodeji závodu. Odvolací soud k této otázce považuje za nutné uvést následující. Vzhledem k tomu, že věřitel pohledávky (v tomto případě žalobce), nemůže nijak ovlivnit prodej podniku (a tím i převzetí dluhu kupujícím), neboť k prodeji závodu může dojít i přes jeho nesouhlas, nelze pouze z okolnosti, že věřitel jedná s nabyvatelem závodu jako se svým novým dlužníkem, dovozovat, že s převzetím dluhu souhlasí. Kupující se totiž stane novým dlužníkem věřitele i v případě, kdy by věřitel s převzetím dluhu v rámci prodeje závodu nesouhlasil (v tomto případě se pouze navíc ručitelem dluhu stane prodávající). I kdyby tak věřitel s prodejem závodu nesouhlasil, musí nadále jednat s novým nabyvatelem závodu jako se svým dlužníkem. Nadto nelze přehlédnout, že dlužníkem žalobce jako věřitele, je nadále již „jen“ kupující ze smlouvy o prodeji, přičemž prodávající je „jen“ jeho ručitelem, tudíž je zcela logické, pokud se věřitel domáhá úhrady svého dluhu primárně u svého dlužníka a nikoliv u jeho ručitele. Odvolací soud tak stejně jako okresní soud nedovodil, že by žalobce tím, že jednal po prodeji závodu „jen“ s kupujícím ze smlouvy o prodeji podniku jako se

svým dlužníkem, dal souhlas s převzetím dluhu ve smyslu § 2177 odst. 1 věta druhá o. z. Žalovaná 2) jakožto prodávající ze smlouvy o prodeji závodu je tak i dle odvolacího soudu ručitelkou dluhů, které jsou předmětem tohoto řízení, a tudíž i ona je ve věci pasivně věcně legitimována.

20. Odvolací soud podotýká, že je sice pravdou, že okresní soud se s argumentací žalované 2) ohledně této otázky nevypořádal v celé její šíři, nicméně s ohledem na věcnou správnost jeho závěru nelze dovodit, že by toto jeho pochybení mělo jakýkoliv vliv na správnost jeho rozhodnutí jako celku. Odvolací soud pak nepovažuje za v této souvislosti důvodnou argumentaci žalované 2), že s ohledem na změnu právní úpravy prodeje závodu v o. z. oproti předchozí úpravě v obch. z. musí věřitel k tomu, aby se prodávající závodu stal ručitelem dluhů převedených spolu se závodem, aktivně (minimálně konkludentně) „neudělit“ svůj souhlas s prodejem závodu, tzn. z projevu jeho vůle musí být zjištělné, že s převzetím dluhu kupujícím nesouhlasí. Závěr zastávaný žalovanou 2) je totiž zcela v rozporu s výslovným zněním § 2177 odst. 1 věta druhá o. z., podle něž prodávající ručí za splnění dluhu tehdy, neudělil-li věřitel souhlas k převzetí dluhu kupujícím. Z toho nade vši pochybnost vyplývá, že ručení vzniká vždy, když nedojde k udělení souhlasu s převzetím dluhu věřitelem. Opačný výklad zastávaný žalovanou 2), tedy že ke vzniku ručení je nutné, aby věřitel výslovně či konkludentně vyslovil svůj nesouhlas s převzetím dluhu, pak nemá jakoukoliv oporu ve znění tohoto ustanovení. Racionální pak není ani argument žalované 2), že bez výslovného projevu nesouhlasu s převzetím dluhu by se prodávající o svém ručitélském závazku ani nedozvěděl. Nelze totiž než konstatovat, že prodávající se naopak musí bez toho, aniž by byl jakkoliv udělen souhlas věřitele s převzetím dluhu, vždy považovat za ručitele převáděného dluhu. Závěr zastávaný okresním i odvolacím soudem pak není jakkoliv v rozporu ani s úpravou odporovatelnosti dle § 2181 o. z., neboť tento institut vychází ze zcela odlišných skutkových okolností a je možno jej uplatnit zcela samostatně a nezávisle na institutu ručení dle § 2177 o. z. Pro uplatnění odporovatelnosti je totiž potřeba, aby věřitel výslovně s prodejem závodu nesouhlasil, tedy aby výslovně vyslovil svůj nesouhlas, což však v případě vzniku ručení s ohledem na výše uvedené nemusí. Postavení obou těchto institutů je pak zcela svébytné a nelze z podmínek pro aplikaci jednoho z nich dovozovat cokoliv pro aplikaci druhého. Postavení prodávajícího pak není možné ani srovnávat s postavením solidárního dlužníka dle § 1984 o. z., jak učinila žalovaná 2), neboť prodávající se nestane (spolu)dlužníkem, ale „pouze“ ručitelem dlužníka.
21. Odvolací soud se s ohledem na závěr o pasivní věcné legitimaci žalovaných dále zabýval samotnými nároky žalobce uplatněnými v žalobě. V prvé řadě se jednalo o nároky na zaplacení smluvních pokut za porušení předpisů BOZP. Dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo má objednatel nárok na smluvní pokutu v tam stanovených výších za porušení povinností vyplývajících z předpisů v oblasti BOZP a nedodržování Plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi. Odvolací soud souhlasí se soudem okresním v tom, že z jednotlivých Zápisů koordinátora, které okresní soud provedl k důkazu, vyplývají jednotlivá porušení předpisů BOZP tak, jak byla zjištěna okresním soudem. Pokud odvolací soud provedl zopakování dokazování těmito Zápisy koordinátora, pak z nich nezjistil žádné skutečnosti nad rámec toho, co z nich již dovodil okresní soud. Pokud žalované uváděly, že předmětné Zápisy koordinátora nebyly se žalovanou 1) nikdy projednány, pak odvolací soud nemá za to, že by pro vznik nároku na smluvní pokutu za porušení předpisů BOZP bylo dle smlouvy o dílo potřeba, aby žalobce jako objednatel seznámil zhotovitele s obsahem těchto zápisů. Odvolací soud má v souladu se soudem okresním za to, že v průběhu řízení bylo bezpečně prokázáno porušení těchto předpisů, což vyplývá z jednotlivých Zápisů koordinátora opatřených příslušnými fotografiemi, přičemž odvolací soud neměl jakýchkoliv pochybností o věrohodnosti těchto zápisů, které ani nebyly jakkoliv relevantně ze strany žalovaných zpochybněny. Za takovou relevantní námitku nepovažuje odvolací soud pouhou výhradu žalovaných, že není zřejmé, zda byly zápisy vůbec pořízeny v době výstavby Komunitního centra Ostrava. Odvolací soud tedy rekapituluje, že má ve shodě se soudem okresním za prokázané z jednotlivých Zápisů koordinátora BOZP, že koordinátorem BOZP bylo zjištěno ve dnech 22. 9. 2011, 27. 10. 2011, 11. 11. 2011,

29. 3. 2012 a 12. 6. 2012 (třemi různými pracovníky) nepoužívání předepsaných osobních ochranných pracovních prostředků, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 1 000 Kč za každé porušení. Dále byl dne 23. 9. 2011 koordinátorem BOZP zjištěn nezabezpečený výkop proti pádu osob, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 2 000 Kč, dále bylo dne 21. 10. 2011 zjištěno nedostatečné zabezpečení kanálu a dne 25. 10. 2011 bylo zjištěno opakované nedostatečné zabezpečení kanálu, přičemž za toto porušení předpisů bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 2 000 Kč, dále bylo dne 15. 11. 2011 zjištěno nevyhovující zabezpečení výkopu a nevyhovující prodlužovací kabel, přičemž za tato porušení bylo možno dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo udělit smluvní pokutu ve výši 2 000 Kč. Ve dnech 20. 12. 2011, 3. 1. 2012 a 6. 1. 2012 bylo koordinátorem BOZP zjištěno nepřijetí opatření pro práci osob ve výškách, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 5 000 Kč, dne 3. 1. 2012 bylo zjištěno používání nedostatečně dlouhého žebříku, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 2 000 Kč, dne 10. 1. 2012 bylo zjištěno nepřijetí opatření při používání elektrického vedení, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 2 000 Kč. Ve dnech 21. 3. 2012 a 10. 5. 2012 bylo zjištěno nevyhovující lešení, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 5 000 Kč a dne 23. 3. 2012 bylo zjištěno nepřijetí požárně bezpečnostních opatření, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 3 000 Kč, dne 29. 3. 2012 bylo zjištěno porušení zákazu kouření na staveništi, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 1 000 Kč, dne 29. 5. 2012 bylo zjištěno porušení povinnosti spočívající v montáži, demontáži a používání lešení bez použití osobních ochranných pracovních prostředků proti pádu, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 5 000 Kč. Ve dnech 6. 6. 2012 a 12. 6. 2012 pak bylo zjištěno na dvou místech používání nekompletního lešení, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 5 000 Kč a dne 7. 6. 2012 bylo zjištěno používání nekompletního lešení a zvýšení pracovního místa balíky polystyrenu, za což bylo možno udělit dle čl. XV. odst. 11 smlouvy o dílo smluvní pokutu ve výši 5 000 Kč. A protože všechny výše uvedené smluvní pokuty za porušení předpisů BOZP byly uděleny ve výších odpovídajících shora uvedeným částkám (tedy částkám předpokládaným smlouvou o dílo), je možno dospět k závěru, že žalobci vznikl na tyto smluvní pokuty nárok.

22. Za nedůvodnou pak odvolací soud považuje rovněž námitku žalovaných, že zhotovitel nemůže odpovídat za porušení veřejnoprávních předpisů svými subdodavateli. Pokud se totiž zhotovitel smluvně zavázal k tomu, že bude odpovídat za dodržování předpisů BOZP na stavbě, tak samozřejmě může za porušení těchto povinností nést následek, a to i za situace, kdy se jedná o porušení veřejnoprávních předpisů. V takovém případě se totiž již nejedná o porušení veřejnoprávních předpisů zhotovitelem, ale porušení jeho smluvní povinnosti, které již samozřejmě je možno smluvní pokutou sankcionovat. Přičemž zhotovitel se v čl. IX. odst. 6. smlouvy o dílo zavázal, že bude odpovídat za bezpečnost a ochranu zdraví všech osob (tedy nejen svých zaměstnanců) v prostoru staveniště a zavázal se dodržovat v prostorách staveniště bezpečnostní, hygienické a požární předpisy. Je tedy možno dovodit, že při porušení předpisů BOZP (i ze strany osob, které nebyly zaměstnanci zhotovitele), bylo možno zhotoviteli uložit povinnost zaplatit smluvní pokutu ve shora uvedené výši. Celkový součet výše zmíněných smluvních pokut činí částku 71 000 Kč, a pokud okresní soud žalobě ohledně této částky vyhověl, je možno jeho rozhodnutí považovat za v této části správné.
23. Následně se odvolací soud zaměřil na přezkum rozhodnutí okresního soudu ohledně nároku na smluvní pokutu za prodlení s odstraněním vad díla. Žalobce se původně žalobou domáhal zaplacení smluvní pokuty za prodlení s odstraněním tří vad díla, a to nedořešené zakončení protihlukové stěny na stěnu apartmánu B, dále nedržení příponek a atikových plechů na střeše

objektu A2 a rovněž špatné spádování oplechování protihlukové stěny na střeše objektu B. Ohledně první shora uvedené a žalobkyní tvrzené vady dospěl okresní soud k závěru, že se o vadu nejednalo, a proto žalobu ohledně smluvní pokuty ve výši 220 000 Kč (odpovídající této vadě) zamítl, přičemž v této části nebylo proti rozsudku okresního soudu podáno odvolání. Předmětem odvolacího řízení tak byla pouze smluvní pokuta v celkové výši 440 000 Kč, kterou žalobce požadoval za prodlení s odstraněním 2 vad díla (nedržení příponek a atikových plechů na střeše objektu A2 a špatné spádování oplechování protihlukové stěny na střeše objektu B), přičemž v této části okresní soud žalobě vyhověl. Dle okresního soudu se totiž jednalo o drobné vady, což okresní soud dovedl z okolnosti, že strany smlouvy samy v zápisu o odevzdání a převzetí díla tyto nedostatky díla označily za jeho vady. Okresní soud z tohoto důvodu nepovažoval za nutné provádět důkaz znaleckým posudkem navrženým žalovanou 1) za účelem posouzení, zda nedržení příponek a atikových plechů a špatné spádování oplechování protihlukové stěny jsou vadami díla, neboť i sám zhotovitel se zavázal tyto vady odstranit ve lhůtě do 15. 4. 2013. Odvolací soud však s tímto posouzením věci okresním soudem nesouhlasí, a to s ohledem na závěry Nejvyššího soudu ČR vyjádřené v jeho rozsudku ze dne 26. 11. 2014, sp. zn. 33 Cdo 729/2013. Podle něj platí, že je-li popřena pravdivost soukromé listiny, vyzve soud podle toho, o jakou soukromou listinu jde, toho, kdo pravdivost popírá, aby uvedl, proč pravdivost popírá a nabídl ke svému tvrzení důkazy. Provedené důkazy, včetně důkazu spornou listinou, pak soud zhodnotí v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, přičemž přihlíží k povaze listiny, zejména pak k tomu, jde-li o listinu v neprospěch vystavitele anebo v jeho prospěch (obdobně viz rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 5. 2001, sp. zn. 22 Cdo 2727/99, ze dne 27. 10. 2005, sp. zn. 29 Odo 564/2005, ze dne 29. 6. 2006, sp. zn. 33 Odo 988/2004, a ze dne 20. 1. 2009, sp. zn. 23 Odo 1722/2006). Shodně v rozsudku ze dne 24. 4. 2013, sp. zn. 30 Cdo 1228/2012, Nejvyšší soud ČR poukázal na svůj rozsudek ze dne 10. 10. 2000, sp. zn. 22 Cdo 2670/98, na nějž navázal v rozsudku ze dne 26. 11. 2014, sp. zn. 33 Cdo 729/2013, přičemž v nich formuloval a odůvodnil právní názor, že je-li uneseno důkazní břemeno ohledně pravosti listiny, tj. je-li listina pravá, pak tato listina dokazuje, že jednající osoba projevila vůli v listině vyjádřenou a důkazní břemeno opaku, tedy popření pravdivosti listiny nese ten, kdo pravdivost listiny popírá.

24. Shora popsané judikatorní závěry pak znamenají, že za situace, kdy byla žalovanou 1) popřena pravdivost obsahu protokolů o odevzdání a převzetí díla, jakožto soukromých listin, a okresní soud neprovedl důkaz navržený žalovanou 1) v podobě znaleckého posudku, pak zcela zjevně pochybil. Žalovaná 1) uváděla, že prohlášení zhotovitele obsažená v protokolech o odevzdání a převzetí díla, že na díle vážnou tam uvedenou vadu, a že se je zhotovitel zavazuje odstranit (jak odvolací soud zjistil ze zápisu o odevzdání a převzetí dokončeného díla ze dne 1. 11. 2012, včetně přílohy P02 a ze zápisu o odevzdání a převzetí dokončeného díla ze dne 31. 10. 2012, včetně přílohy P02), učinil zhotovitel pouze z dobré vůle. Přitom k prokázání skutečnosti, že se nejednalo o vady, navrhla žalovaná 1) zpracování znaleckého posudku. Okresní soud však tento důkaz neprovedl, ačkoliv tak zcela zjevně učinit měl. A protože okresní soud k této otázce (tedy otázce, zda skutečně shora popsané nedostatky jsou vadami díla) dosud nevedl žádné dokazování a navržené dokazování je z hlediska množství dokazovaných skutečností poměrně rozsáhlé, má odvolací soud za to, že nemůže v odvolacím řízení takové dokazování činit. Proto odvolací soud výroky I. písm. b) a II. písm. c) tohoto rozsudku zrušil ve smyslu § § 219a odst. 2 o. s. ř. rozsudek okresního soudu v jeho výrocih I. a II. týkajících se částky 440 000 Kč s úrokovým příslušenstvím a současně v tomto rozsahu dle § 221 odst. 1 písm. c) o. s. ř. vrátil věc okresnímu soudu k dalšímu řízení.
25. Okresní soud tedy poté, co nechá vypracovat žalovanou 1) navržený znalecký posudek za účelem zjištění, zda nedržení příponek a atikových plechů na střeše objektu A2 a špatné spádování oplechování protihlukové stěny na střeše objektu B jsou skutečně vadami díla, k jejichž odstranění byl dle smlouvy o dílo povinen zhotovitel díla, vyhodnotí tento důkaz spolu s protokoly o odevzdání a převzetí díla v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů. Přitom rovněž

příhlédne k povaze těchto listin, a to zejména k tomu, jde-li o listiny v neprospěch vystavitele anebo v jeho prospěch. Nelze totiž dovodit, že by pouhé popření pravdivosti soukromé listiny v podobě protokolu o odevzdání a převzetí díla mělo za následek vznik důkazní povinnosti a důkazního břemene ohledně pravdivosti skutečností uvedených v těchto listinách tomu účastníkovi, který z existence prohlášení zhotovitele v tomto protokole o existenci vad vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky (tedy v tomto případě žalobci). V případě, že okresní soud dospěje na základě takto doplněného dokazování k závěru, že se skutečně jednalo o vady díla, pak současně zjistí délku prodloužení s odstraněním těchto vad a případně žalobě v tomto rozsahu vyhová. Současně se pak zaměří i na otázku existence příslušenství v podobě úroku z prodloužení požadovaného žalobcem z těchto smluvních pokut za prodloužení s odstraněním vad vážnoucích na díle.

26. Odvolací soud se dále zaměřil na přezkum nároku žalobce na smluvní pokutu za prodloužení s předáním díla. V tomto ohledu bylo potřeba vyjít z čl. XV. odst. 2 smlouvy o dílo, podle nějž je zhotovitel povinen zaplatit objednateli smluvní pokutu ve výši 500 000 Kč za každý i započatý den prodloužení s předáním díla bez vad a nedodělků dle čl. V. odst. 3 této smlouvy. Dle čl. V. odst. 3 původní smlouvy o dílo pak platilo, že dílo bude dokončeno a předáno objednateli nejpozději do 36 týdnů od převzetí staveniště. Nicméně v tomto ustanovení došlo k modifikaci dvěma dodatky smlouvy o dílo (dodatkem č. 1 ze dne 22. 5. 2012 a dodatkem č. 2 ze dne 26. 6. 2012), přičemž nejprve došlo k prodloužení doby pro dokončení a předání díla dodatkem č. 1 smlouvy o dílo, podle nějž mělo být dílo dokončeno a předáno objednateli do 42 týdnů od převzetí staveniště, přičemž dle aktualizovaného časového harmonogramu mělo být dílo dokončeno a předáno objednateli do konce 26. týdne roku 2012 s tím, že již v rámci tohoto harmonogramu bylo počítáno s nekonáním prací v období 31. až 35. týdne roku 2011 (kvůli přípravě projektové dokumentace pro provádění stavby) a v období 4. až 9. týdne roku 2012 (kvůli nepříznivým klimatickým podmínkám) - jak odvolací soud zjistil z Dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo č. 2081/2011/OI/LPO ze dne 22. 5. 2012 včetně Přílohy č. 1 v podobě Aktualizovaného časového harmonogramu výstavby díla a Přílohy č. 2 v podobě Rekapitulace nákladů. Následně pak došlo k prodloužení doby pro dokončení a předání díla dodatkem č. 2 smlouvy o dílo, podle nějž mělo být dílo dokončeno a předáno objednateli do 44 týdnů od převzetí staveniště, přičemž dle aktualizovaného časového harmonogramu mělo být dílo dokončeno a předáno objednateli do konce 29. týdne roku 2012 s tím, že již v rámci tohoto harmonogramu bylo počítáno s nekonáním prací v období 31. až 35. týdne roku 2011 (kvůli přípravě projektové dokumentace pro provádění stavby) a v období 4. až 9. týdne roku 2012 (kvůli nepříznivým klimatickým podmínkám) - jak odvolací soud zjistil z Dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo č. 2081/2011/OI/LPO ze dne 26. 6. 2012 včetně Přílohy č. 1 v podobě Aktualizovaného časového harmonogramu výstavby díla a Přílohy č. 2 v podobě Rekapitulace nákladů. Odvolací soud pak má ve shodě s tím, jak toto prodloužení chápali všichni účastníci řízení, za to, že dílo mělo být po prodloužení termínů jednotlivými dodatky smlouvy o dílo dokončeno a předáno objednateli ve lhůtách dle harmonogramů výstavby díla, které byly přílohou jednotlivých dodatků smlouvy o dílo, tedy do konce 29. týdne roku 2012. Posledním dnem 29. týdne roku 2012 byl den 22. 7. 2012, do nějž mělo tedy být dílo dokončeno a předáno objednateli. V tomto ohledu se tedy odvolací soud plně ztotožňuje se závěry soudu okresního.
27. Dále odvolací soud vyšel z čl. V. odst. 10 smlouvy o dílo, podle nějž zhotovitel splní svou povinnost provést dílo jeho řádným zhotovením a předáním objednateli bez vad a nedodělků. O předání a převzetí díla jsou zhotovitel a objednatel povinni sepsat zápis, v jehož závěru objednatel prohlásí, zda dílo přejímá nebo nepřejímá a pokud ne, z jakých důvodů, přičemž drobné vady a nedodělky nebránící užívání a postupu dalších prací nebudou důvodem nepřevzetí díla a uplatnění sankcí, pokud bude dohodnut termín jejich odstranění. Odvolací soud pak ze zápisu o odevzdání a převzetí dokončeného díla ze dne 1. 11. 2012, včetně přílohy P02, zjistil, že zhotovitel předal a objednatel převzal dne 14. 12. 2012 Apartmán „B“, a ze zápisu o odevzdání a převzetí dokončeného díla ze dne 31. 10. 2012, včetně přílohy P02, zjistil, že zhotovitel předal a objednatel převzal dne

14. 12. 2012 Denní stacionář „A“ a Apartmány „C a D“. Odvolací soud tak shodně jako soud okresní dovodil, že k předání a převzetí díla došlo ke dni 14. 12. 2012. A byť se tak stalo dle tvrzení žalobce s vadami (o prokázání jejichž existence ještě bude vedeno další řízení u okresního soudu), nemělo to dle odvolacího soudu ve smyslu čl. V. odst. 10 smlouvy o dílo vliv na to, že žalobce mohl (a měl) i s těmito vadami dílo převzít, jak se ostatně i dne 14. 12. 2012 stalo. Nicméně s ohledem na tvrzení uvedená v průběhu řízení nemá odvolací soud za to, že by toto datum bylo možno považovat za okamžik, kdy skončilo prodlení zhotovitele s předáním díla.

28. Předání díla totiž mělo dle čl. XII. odst. 4 smlouvy o dílo započít nejpozději 10. pracovní den po obdržení písemné výzvy zhotovitele k jeho zahájení objednatel a mělo být ukončeno do 5 pracovních dnů ode dne jeho zahájení, pokud nebude dohodnuto jinak (jak odvolací soud zjistil ze smlouvy o dílo ze dne 14. 7. 2011). A protože nebylo tvrzeno, že by se snad strany smlouvy o dílo dohodly jinak, bylo nutno vycházet z výše uvedeného smluvního ujednání, které stanovilo maximální délku přejímacího řízení. Pokud by následně přejímací řízení trvalo dobu kratší, a objednatel by dílo převzal v době nedosahující ani výše zmíněných 15 pracovních dnů, bylo by nutno samozřejmě vycházet z této kratší doby, neboť podstatný by byl okamžik skutečného převzetí díla. Za situace, která nastala, tedy že přejímací řízení bylo zahájeno později, než smlouvou předpokládaných 10 pracovních dnů ode dne vyrozumění o dokončení díla a trvalo déle, než smlouvou předpokládaných 5 pracovních dnů, bylo nutno se řídit smluvní úpravou a v ní stanovenou délkou přejímacího řízení. Současně pak odvolací soud v této souvislosti zohlednil okolnost, že přejímací řízení trvalo déle z příčin na straně žalobce jako objednatele, což ostatně nebylo žádným z účastníků řízení nijak zpochybňováno a při kalkulaci doby prodlení i sám žalobce vycházel z doby konání přejímacího řízení dle čl. XII. odst. 4 smlouvy o dílo. V této souvislosti se tak uplatnilo ustanovení § 365 ve spojení s § 370 obch. z., neboť zhotovitel sice nepředal dílo objednateli v termínu smluveném v čl. XII. odst. 4 smlouvy o dílo, avšak v prodlení byl pouze v době, kterou předpokládá pro skončení přejímacího řízení toto smluvní ujednání. Po jejím uplynutí je již nutno dovodit, že v důsledku neposkytnutí součinnosti ze strany žalobce jako objednatele v době přesahující dobu stanovenou dle čl. XII. odst. 4 smlouvy o dílo nebyl již zhotovitel v prodlení, neboť nastalo prodlení objednatele, a to s jeho povinností poskytnout součinnost zhotoviteli k předání díla. Tuto povinnost je pak možno označit jako neposkytnutí spolupůsobení nutného k tomu, aby zhotovitel jako dlužník mohl splnit svůj závazek předat dílo.
29. Vzhledem k tomu, že zhotovitel vyzval objednatele k převzetí díla dne 19. 10. 2012 (jak správně zjistil okresní soud), připadl konec lhůty 10 pracovních dnů nutných k zahájení přejímacího řízení na 2. 11. 2012, přičemž tohoto dne mělo být přejímací řízení nejpozději zahájeno. Mělo pak trvat nejdéle po dobu 5 pracovních dnů, tedy do 9. 11. 2012. V tomto závěru se odvolací soud odlišuje od závěru uvedeného okresním soudem, který konec přejímacího řízení dle čl. XII. odst. 4 smlouvy o dílo stanovil na 6. 11. 2012. Jak již bylo uvedeno výše, k faktickému předání díla sice došlo až dne 14. 12. 2012, nicméně v době od 10. 11. 2012 do 14. 12. 2012 nemohl být zhotovitel v prodlení se splněním svého závazku dílo předat, a to pro prodlení objednatele. Je tak možno dospět k závěru, že zhotovitel byl v prodlení s předáním díla do 9. 11. 2012.
30. Následně se odvolací soud zaměřil na přezkum otázky nastolené žalovanými, zda měly nepříznivé klimatické či technologické podmínky nějaký vliv na termín dokončení a předání díla. Jediné ustanovení, kde se v rámci smlouvy o dílo vyskytuje možnost zohlednit nepříznivé klimatické a technologické podmínky, je dle odvolacího soudu čl. V. odst. 6 smlouvy o dílo, v němž je uvedeno, že pokud o to objednatel požádá, přeruší zhotovitel práce na díle a o tuto dobu se posunují termíny tím dotčené, přičemž termínově budou v tomto případě zohledněny rovněž nevhodné technologické a klimatické podmínky. Odvolací soud má za to, že z tohoto ujednání zcela jasně vyplývá možnost zohlednění nepříznivých klimatických a technologických podmínek pouze tehdy, pokud dojde k přerušení prací na díle zhotovitelem na žádost objednatele, v důsledku

čehož dojde k posunutí dotčených termínů, tedy i termínu pro dokončení a předání díla. K tomu však v průběhu zhotovování díla nedošlo, neboť ani jedním z účastníků nebylo tvrzeno (tím méně prokázáno), že by snad došlo k přerušení prací na díle zhotovitelem, natož v důsledku žádosti objednatele. Nebyl tedy ani dán důvod k postupu dle čl. V. odst. 6 smlouvy o dílo a zohlednění nepříznivých klimatických podmínek v rámci termínů stanovených smlouvou o dílo. Nepříznivé klimatické (či technologické) podmínky je totiž možno dle odvolacího soudu zohlednit pouze při existenci smluvního ujednání, které takové zohlednění připouští, neboť ve smyslu § 365 ve spojení s § 370 obch. z. může prodlení dlužníka (zhotovitele) vyloučit pouze prodlení věřitele (objednatele) a nikoliv jiná okolnost, např. tedy nepříznivé klimatické či technologické podmínky (v podrobnostech viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 6. 2013, sp. zn. 32 Cdo 1861/2012, či usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 7. 2015, sp. zn. 23 Cdo 1037/2015). Pokud tedy výše zmíněné smluvní ujednání neexistuje, nelze automaticky prodlužovat termín dokončení díla o dobu, po kterou nemohl zhotovitel pro nepříznivé klimatické či technologické podmínky dílo zhotovovat. Je totiž věcí zhotovitele (jakožto profesionála v rámci zhotovování díla), aby již v době uzavírání smlouvy o dílo počítal s tím, že může taková situace nastat a zohlednil ji již při stanovení termínu pro dokončení díla. Tak se ostatně stalo i v tomto případě, kdy byly v rámci uzavíraných dodatků smlouvy o dílo zohledněny nepříznivé klimatické podmínky v délce 6 týdnů v době od počátku 4. týdne do konce 9. týdne roku 2012 (jak již bylo zmíněno výše). Odvolací soud má za to, že ve stejném duchu je pak nutno vykládat i ustanovení obsažená v dodatcích ke smlouvě o dílo, v nichž je uvedeno, že prodloužením doby pro dokončení a předání díla není dotčeno další prodloužení doby plnění vyvolané nevhodnými technologickými a klimatickými podmínkami. Těmito ujednáními je pak dle názoru odvolacího soudu pouze poukázáno na možnost prodloužení termínu dokončení a předání díla ve smyslu čl. V. odst. 6 smlouvy o dílo tak, jako tomu bylo do té doby (tedy v případě přerušení prací na díle zhotovitelem na žádost objednatele), neboť v jiné části smlouvy o dílo se o prodloužení termínu pro zhotovení díla nehovoří. Z žádného dalšího ustanovení smlouvy o dílo či jejích dodatků pak nelze dovodit, že by se snad měl termín dokončení a předání díla automaticky prodlužovat o dny, v nichž panovaly nepříznivé klimatické či technologické podmínky.

31. Na věc pak není možno aplikovat ani ustanovení § 551 odst. 1 obch. z., které upravuje prodloužení doby dokončení díla, avšak pouze pro případ, kdy byly objednatelem vydány nevhodné pokyny k provedení díla. To však není tato situace, neboť sama žalovaná 1) jako nástupce zhotovitele uváděla, že prodloužení doby zhotovování díla bylo způsobeno delším vysycháním betonových podlah, přičemž nebylo jakkoliv tvrzeno, že by tyto podlahy byly z pokynu objednatele zhotovovány jinak, než jak bylo uvedeno v projektové dokumentaci. Pokud pouze následně žalobce jako objednatel nepřistoupil na změnu způsobu provádění díla v podobě aplikace polyuretanového nátěru na betonové podlahy (což mělo dle žalované 1) vést ke zkrácení doby zhotovování díla), nelze mu v této souvislosti cokoli vytknout. Žalobce totiž pouze trval na původně sjednaném způsobu zhotovení díla, přičemž zhotovitel měl již v době, kdy uzavíral smlouvu o dílo, jako profesionál v oboru výstavby staveb počítat s tím, že mohou nastat takové klimatické podmínky, které mohou způsobit déletrvající vysychání betonových podlah. Pokud tedy došlo k prodloužení doby zhotovování díla v důsledku delšího vysychání betonových podlah, nelze to dle odvolacího soudu jakkoliv přičítat k tíži žalobce. Z tohoto pohledu pak odvolací soud považuje za zcela lichou argumentaci žalované 1), že se žalobce snažil tímto svým jednáním vmanévrovat zhotovitele do pozice, kdy dojde k prodloužení termínu dokončení díla. Za takové jednání totiž zcela zjevně nelze považovat jednání žalobce jako objednatele, který pouze trval na provedení díla dle předem sjednaného smluvního ujednání, přičemž nebylo jeho povinností přistoupit na jakoukoliv změnu způsobu provedení díla. A pokud okresní soud v tomto ohledu ani neprováděl žádné dokazování, pak dle odvolacího soudu nijak nepochybil.

32. Ani z tohoto pohledu tak nelze dovodit, že by se zhotovitel nemohl ocitnout ve smyslu § 365 ve spojení s § 370 obch. z. v prodlení v důsledku prodlení objednatele, který nechtěl přistoupit na změnu způsobu provádění díla. Žalobce jako objednatel se totiž v tomto směru ani nemohl dostat do prodlení, neboť neměl jakoukoliv povinnost přistoupit na změnu způsobu provádění díla v podobě použití polyuretanového nátěru. Jak totiž vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího soudu ČR (např. rozsudky ze dne 30. 6. 2009, sp. zn. 23 Cdo 1752/2007, ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1242/2008, ze dne 30. 8. 2011, sp. zn. 23 Cdo 3404/2008, či ze dne 23. 6. 2011, sp. zn. 23 Cdo 830/2010, který byl publikován ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu ČR pod č. 64/2013), má-li nedostatek spolupůsobení věřitele (v tomto případě žalobce jako objednatele) za následek, že dlužník (v tomto případě zhotovitel) není v prodlení se splněním svého závazku, musí jít o spolupůsobení, jež je pro splnění tohoto závazku dlužníka nutné, takže jeho nedostatek je překážkou, která dlužníkovi v plnění jeho závazku brání. V tomto případě však splnění zhotovitelova závazku dokončit dílo (či jeho část v podobě betonových podlah) včas nebylo podmíněno jakýmkoliv spolupůsobením objednatele. Okolnost, že objednatel nepřistoupil na změnu způsobu provádění díla, při níž snad mohlo dojít k rychlejšímu dokončení díla, není možno dle odvolacího soudu považovat za porušení nezbytného spolupůsobení ze strany objednatele.
33. S ohledem na všechny výše uvedené závěry pak nebylo dle odvolacího soudu ani nutné, aby byla existence nepříznivých klimatických či technologických podmínek jakkoliv zkoumána a zjišťována. Pokud pak okresní soud vedl dokazování ohledně otázky vytápění stavby, směřující právě k prokazování nepříznivých klimatických či technologických podmínek, bylo toto dokazování zcela nadbytečné, stejně jako případné poučování žalovaných v tomto směru ve smyslu § 118a o. s. ř. Odvolací soud proto ani nepovažuje za nutné se k tomuto dokazování, či jeho výsledkům a právním závěrům okresního soudu na něj navázaným, jakkoliv vyjadřovat, neboť to pro rozhodnutí o věci nemá žádný význam.
34. V této souvislosti pak odvolací soud doplňuje, že jak vyplynulo z dokazování provedeného v rámci odvolacího řízení (a rovněž i z nesporných tvrzení účastníků), byla důvodem pro vznik dodatku č. 1 smlouvy o dílo změna způsobu založení stavby a změna projektové dokumentace (jak odvolací soud zjistil mimo jiné i ze Změnového formuláře č. 1 a Přílohy ke Změnovému formuláři č. 1 - zdůvodnění změny a Změnového formuláře č. 2). Ze Změnového formuláře č. 1 pak odvolací soud dále zjistil, že pro změnu způsobu založení stavby nebylo počítáno se změnou termínu dokončení a předání díla. Ze Změnového formuláře č. 2 pak odvolací soud zjistil, že pro změnu zadávací dokumentace bylo počítáno s posunutím konečného termínu o 42 dnů. S ohledem na okolnost, že dodatkem č. 1 smlouvy o dílo došlo k posunutí termínu dokončení a předání díla do konce 26. týdne roku 2012 (tedy do 1. 7. 2012), považuje odvolací soud za evidentní, že tím došlo k posunutí tohoto termínu v souladu se Změnovými listy č. 1 a č. 2. Důvodem pro vznik dodatku č. 2 smlouvy o dílo pak byla změna rozsahu díla v důsledku zpoždění realizace souvisejícího díla (jak odvolací soud zjistil ze Změnového formuláře č. 3 a Přílohy ke Změnovému formuláři č. 3 - zdůvodnění změny). Ze Změnového formuláře č. 3 pak odvolací soud zjistil, že pro změnu rozsahu díla v důsledku zpoždění realizace souvisejícího díla bylo počítáno se zpožděním v délce 14 dnů. Rovněž v tomto případě došlo k prodloužení termínu pro dokončení a předání díla, a to do konce 29. týdne roku 2012, tedy rovněž i v tomto případě je zřejmé, že došlo k posunutí termínu dokončení a předání díla v souladu se Změnovým listem č. 3. Je tak zcela evidentní, že si strany smlouvy o dílo v rámci smluvní volnosti vždy sjednaly i prodloužení termínu díla, který považovaly za přiměřený všem nastalým okolnostem. Odvolací soud pouze podotýká, že dokazování Změnovými listy a jejich přílohami provedl v souladu s § 213 odst. 4 ve spojení s § 120 odst. 2 o. s. ř., neboť toto dokazování bylo potřebné ke zjištění skutkového stavu, přičemž jejich existence se podávala z obsahu spisu, přičemž sami účastníci řízení již od počátku řízení takto provedené změny smlouvy o dílo na základě Změnových listů zmiňovali.

35. V této souvislosti považuje odvolací soud za nutné zdůraznit, že nebylo povinností kterékoliv ze smluvních stran smlouvy o dílo uzavřít dodatek ke smlouvě o dílo, a to ani pokud se týče termínu dokončení či předání díla. Zhotovitel samozřejmě mohl využít oprávnění, které mu dává § 552 obch. z. a přerušit provádění díla do doby, než dostane pokyn od objednatele k dalšímu provádění díla při zjištění skrytých překážek (např. při zjištění odlišnosti v podloží stavby s nutností změny způsobu jejího založení). To však zhotovitel nikdy neučinil a tohoto svého oprávnění přerušit provádění díla nevyužil. Odvolací soud tak má za to, že nyní proto nemůže žalovaná 1) jako právní nástupce zhotovitele argumentovat tím, že zhotovitel mohl přerušit provádění díla dle § 552 obch. z., ale neučinil tak (ať již z jakéhokoliv důvodu) a dožadovat se proto prodloužení termínu pro dokončení a předání díla.
36. K další odvolací námitce žalovaných, že žalobce zavinil prodlení zhotovitele stavby tím, že byl v prodlení s placením ceny díla, považuje odvolací soud za nutné uvést následující. Jak již bylo zmíněno výše, ve smyslu § 365 ve spojení s § 370 obch. z. není klíčové pouze to, zda se do prodlení dostane i objednatel, ale toto jeho prodlení musí bránit zhotoviteli ve splnění jeho závazku, v tomto případě dokončení a předání díla. Samotná okolnost, že by se žalobce jako objednatel dostal do prodlení s placením ceny díla, takovou okolností není. Smlouva o dílo totiž není synallagmatickým závazkem, u nějž by plnění jedné ze stran bylo podmíněno plněním druhé ze stran smlouvy o dílo a nelze tak dovodit, že by dokončení díla bylo jakkoliv podmíněno zaplacením jeho ceny. Rovněž z žádného ustanovení smlouvy o dílo nevyplývá, že by zhotovitel byl povinen dílo zhotovit a předat pouze tehdy, bude-li mu zaplacena cena díla. Odvolací soud tak i v tomto případě dovodil, že ani prodlení objednatele s placením ceny díla není takovým prodlením, které by mělo za následek to, že se zhotovitel nedostal do prodlení s dokončením a předáním díla. Ostatně tento závěr je možno dovodit i z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1242/2008. Pokud tedy žalované namítaly, že okresní soud neprováděl k této otázce žádné dokazování, pak dle odvolacího soudu nijak nepochybil, neboť dokazování ohledně prodlení žalobce s placením ceny díla by nemělo pro posouzení důvodnosti nároků žalobce na zaplacení smluvní pokuty jakýkoliv význam.
37. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti tak odvolací soud dospěl ve shodě se soudem okresním k závěru, že při posouzení otázky včasnosti dokončení a předání díla je nutno vycházet ze smluvených termínů pro dokončení a předání díla, tedy z termínů po 2 dodatcích smlouvy o dílo. Dle posledního z těchto dodatků mělo být dílo dokončeno a předáno do konce 29. týdne roku 2012, tedy do 22. 7. 2012. Nikoliv do 16. 7. 2012, jak uváděl žalobce, jelikož posledním dnem 29. týdne roku 2012 je den 22. 7. 2012, přičemž den 16. 7. 2012 je prvním dnem tohoto týdne. Zhotovitel tak byl v prodlení s dokončením a předáním díla v době od 23. 7. 2012, a to až do 9. 11. 2012, kdy skončilo (dle skutečností popsaných již výše) prodlení zhotovitele s předáním díla. Předmětem odvolacího řízení však bylo pouze období prodlení zhotovitele v době od 23. 7. 2012 do 6. 11. 2012, tudíž je možno uzavřít, že zhotovitel byl v celém tomto období v prodlení s dokončením a předáním díla objednateli, tedy žalobci. Ten tak byl oprávněn v souladu s čl. XV. odst. 2 smlouvy o dílo požadovat po zhotoviteli zaplacení smluvní pokuty ve výši 500 000 Kč za každý den prodlení s předáním díla, přičemž odvolací soud pouze podotýká, že žalobce se nedomáhal zaplacení smluvní pokuty ve výši 500 000 Kč denně v celé této šíři za každý den (v podrobnostech a pro zestručnění odvolací soud odkazuje na odstavec 1. písm. A. odůvodnění rozsudku okresního soudu).
38. Dále se proto odvolací soud zabýval námitkou žalovaných, že sjednaná výše shora popsané smluvní pokuty (v částce 500 000 Kč denně), jakož i celé ujednání o této smluvní pokutě, jsou rozporné s dobrými mravy, a tudíž neplatné. I v tomto případě má odvolací soud za to, že tuto otázku posoudil okresní soud správně. Nicméně odvolací soud považuje s ohledem na odvolací námitky

žalovaných za nutné dodat následující. Ujednání o smluvní pokutě v obchodněprávních vztazích je samozřejmě možné posoudit jako neplatný právní úkon pro rozpor s dobrými mravy dle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. z.“), avšak pouze v případě, že by se dobrým mravům přičily okolnosti, za kterých byla smluvní pokuta sjednána, a to i případně ve spojení se skutečností, že byla sjednána nepřiměřeně vysoká smluvní pokuta (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 10. 2009, sp. zn. 31 Cdo 2707/2007, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek nejvyššího soudu ČR pod č. 81/2010). Bylo tedy potřeba v první řadě posoudit, zda okolnosti, za nichž byla smluvní pokuta sjednána, je možno považovat za přičící se dobrým mravům. K takovému závěru však odvolací soud nespěl. Je sice pravdou, že splnění povinností zhotovitele bylo zajištěno několika smluvními pokutami, avšak v drtivé většině se jednalo o pokuty za řádné a včasné dokončení díla, případně za včasné odstranění vad vážnějších na díle (jakožto hlavních závazků zhotovitele plynoucích ze smlouvy o dílo). Výjimku tvoří pouze smluvní pokuty za porušení povinností vyplývajících z předpisů BOZP, povinnosti dodržovat pořádek na staveništi, povinnosti zpřístupnit stavební deník a prokázat splnění kvalifikačních předpokladů. Naopak ve prospěch zhotovitele nebyla sjednána jakákoliv smluvní pokuta, navíc byl sjednán úrok z prodlení v rozsahu nižším, než stanovily v té době předpisy práva občanského (jak odvolací soud zjistil ze smlouvy o dílo ze dne 14. 7. 2011). Nicméně je potřeba mít na zřeteli to, že v tomto smluvním vztahu byl profesionálem a podnikatelem zhotovitel (nelze tedy v žádném případě v jeho případě mluvit o slabší straně), který měl možnost se předem seznámit s obsahem smlouvy o dílo a nebyl jakkoliv nucen se do výběrového řízení, jehož vyvrcholením bylo uzavření předmětné smlouvy o dílo, přihlásit. Pokud tak zhotovitel učinil, měl si vyhodnotit všechna rizika vyplývající z navrhovaného znění smlouvy o dílo a možných hrozících smluvních pokut, a pokud se i přesto rozhodl takovou smlouvu uzavřít, nemůže podle názoru odvolacího soudu nyní poukazovat na její nevyváženost. Byť odvolací soud souhlasí s tím, že argumentace tím, že měl zhotovitel promítnout případné smluvní pokuty do nabídnuté ceny, je zcela lichá. Odvolací soud dále souhlasí s tím, že smlouva o dílo byla uzavřena jako smlouva adhezní, nicméně s ohledem na okolnost, že smlouva o dílo byla uzavřena v režimu veřejných zakázek, v němž byla součástí zveřejněných podmínek, a to pro všechny subjekty, které se do výběrového řízení přihlásí, je to zcela pochopitelné a nelze v tom shledávat cokoliv rozporného s dobrými mravy.

39. Při posouzení otázky rozpornosti ujednání o smluvní pokutě je pak nutno dle odvolacího soudu především zohlednit, že předmětnou smluvní pokutou byl zajištěn hlavní závazek zhotovitele, a to závazek předat (a předtím samozřejmě dokončit) předmětné dílo včas v dohodnutém termínu. Navíc za situace, kdy se jednalo o smlouvu o dílo uzavřenou v režimu veřejných zakázek, u níž byla cena kryta z dotace Evropského fondu pro regionální rozvoj. V době uzavření smlouvy o dílo (přičemž pouze k tomuto okamžiku je možno zkoumat, zda se okolnosti uzavření ujednání o smluvní pokutě nepříčí dobrým mravům) totiž bylo zcela zřejmé, že je nutno dílo dokončit ve sjednaném termínu, jinak by mohlo dojít k ohrožení čerpání prostředků určených na cenu díla poskytnutých z dotace. Pokud případně následně žalobce dosáhl posunutí termínu čerpání dotací (jak tvrdily žalované), nelze to již zohlednit z pohledu rozpornosti smluvní pokuty s dobrými mravy (proto ani nebylo nutno tímto směrem vést jakékoliv odkazování). V této souvislosti pak považuje odvolací soud za nutné rovněž připomenout, že žalobce byl v souladu s čl. XV. odst. 2 ve spojení s čl. V. odst. 10 smlouvy o dílo povinen dílo převzít i s drobnými vadami nebránícími užívání díla, přičemž za této situace (při existenci takových vad), nebyl oprávněn požadovat po zhotoviteli smluvní pokutu za prodlení s předáním díla. Je tak zřejmé, že smluvní pokutou nebyla zajištěna povinnost zhotovitele předat dílo bez jakýchkoliv vad, ale pouze povinnost předat dílo bez vad, které by bránily jeho užívání - při existenci drobných vad tudíž nevznikl objednateli nárok na zaplacení smluvní pokuty za prodlení s předáním díla.
40. Odvolací soud má dále za to, že v případě smluvní pokuty převažuje její preventivní charakter, který by měl působit motivačně na dlužníka a vést jej k tomu, aby své povinnosti splnil řádně a včas.

Další dvě funkce smluvní pokuty (reparační a sankční), podle názoru odvolacího soudu ustupují do pozadí a jsou až sekundární, neboť mnohdy nemusí být ani realizovány. K jejich prosazení totiž dojde až v případě porušení závazku, kterému se však snaží předejít právě smluvní pokuta z pohledu svého motivačně-preventivního charakteru (k obdobným závěrům dospěl Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 23. 10. 2011, sp. zn. 23 Cdo 1599/2010). Odvolací soud tak má za to, že jen z toho, že v tomto konkrétním případě byla potlačena kompenzační funkce smluvní pokuty (viz čl. XV. odst. 13 smlouvy o dílo, podle něhož se smluvní pokuty nezapočítávají na náhradu případně vzniklé škody), nelze dovodit nemravnost smluvní pokuty.

41. S ohledem na tyto okolnosti tak odvolací soud (ve shodě se soudem okresním) nepovažuje za rozpornou s dobrými mravy žádnou z výše uvedených okolností, a to ani jednotlivě, ale ani v jejich souhrnu. Ujednání o smluvní pokutě za prodlení s předáním díla tak není možno v tomto konkrétním případě považovat za rozporné s dobrými mravy, a to ani s přihlédnutím k její výši. Při posouzení otázky přiměřenosti výše smluvní pokuty vyšel odvolací soud z toho, že výše sjednané smluvní pokuty (500 000 Kč denně) dosahuje 0,67 % původní ceny díla (74 110 721 Kč). Nejvyšší soudu ČR ve svých rozhodnutích (viz např. rozsudky ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. 33 Odo 588/2003, ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 32 Cdo 2926/2007, či ze dne 27. 5. 2010, sp. zn. 23 Cdo, 231/2010) opakovaně uvedl, že přiměřenost smluvní pokuty nelze posuzovat dle její celkové výše za situace, kdy byla smluvní pokuta sjednána v procentní sazbě za dané období prodlení (v tomto případě denně) se splněním povinnosti. Celková výše smluvní pokuty je totiž v takovém případě odvislá od délky prodlení zhotovitele s nesplněním jeho povinnosti a bylo by nepřijatelné usuzovat na nepřiměřenost smluvní pokuty s ohledem na délku prodlení, což by ve svém důsledku zvýhodňovalo dlužníka - čím déle by totiž byl v prodlení se splněním své povinnosti, tím více by byl zvýhodněn při posuzování případné nepřiměřenosti smluvní pokuty.
42. Pokud se týče nepřiměřenosti výše sazby smluvní pokuty, pak odvolací soud nesouhlasí s tím, že by Nejvyšší soud ČR ve svých rozhodnutích obecně aproboval jako přiměřenou smluvní pokutu jen do výše 0,5 % denně. Jak totiž vyplývá z níže uvedených rozhodnutí, považoval Nejvyšší soud ČR za přiměřenou okolnostem věci smluvní pokutu i v sazbě vyšší, než jen 0,5 % denně. Jednalo se o smluvní pokutu ve výši 1 % z dlužné částky (viz rozsudky ze dne 13. 11. 2009, sp. zn. 21 Cdo 4956/2007, či ze dne 11. 10. 2007, sp. zn. 28 Cdo 3113/2007), ve výši 2 % denně z dlužné částky (viz rozsudek ze dne 9. 8. 2001, sp. zn. 33 Odo 204/2001) ve výši 3 % denně z dlužné částky (viz rozsudek ze dne 26. 7. 2000, sp. zn. 30 Cdo 2247/99), či jak zmiňoval žalobce, výjimečně ve výši 100 % z dlužné částky (viz usnesení ze dne 25. 9. 2012, sp. zn. 23 Cdo 436/2011). Nejvyšší soud ČR totiž opakovaně ve svých rozhodnutích zmiňuje, že je nutno v každém konkrétním případě posoudit přiměřenost smluvní pokuty samostatně, bez ohledu na jakákoliv jiná rozhodnutí, a s ohledem na konkrétní okolnosti věci, a to zejména účel smluvní pokuty, okolnosti jejího sjednání, výši zajištěné částky, vzájemný poměr výše hlavního závazku a smluvní pokuty, okolnostem, kvůli nimž smluvní pokuta dostoupila požadované částky apod. (v podrobnostech viz rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 11. 2009, sp. zn. 21 Cdo 4956/2007, ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. 32 Cdo 1432/2010, ze dne 13. 12. 2012, sp. zn. 26 Cdo 713/2012, či usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 7. 2011, sp. zn. 23 Cdo 1781/2011). Ani z tohoto pohledu pak nemá odvolací soud s ohledem na skutečnosti uvedené v předchozích odstavcích (týkajících se posouzení rozpornosti ujednání o smluvní pokutě s dobrými mravy) za to, že by bylo možno považovat předmětnou smluvní pokutu za nepřiměřenou. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že smluvní pokuta za prodlení s předáním díla v tomto konkrétním případě není sama o sobě nepřiměřená a nepřekračuje sledovaný účel spočívající v tomto případě zejména v pohrůžce dlužníku dostatečně citelnou majetkovou sankcí s ohledem na případnou ztrátu nároku na dotaci, z níž měla být cena díla uhrazena. S přihlédnutím k tomuto závěru pak odvolací soud shodně se soudem okresním nedospěl k závěru, že by zde byl prostor pro moderaci smluvní pokuty ve smyslu § 301 obch. z. s ohledem na její nepřiměřenou výši. V této souvislosti pouze odvolací soud poznamenává, že

pokud okresní soud ve věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 127 C 203/2013 dle tvrzení žalovaných totožnou smluvní pokutu moderoval (a tedy zřejmě dospěl k závěru o její nepřiměřenosti), není to pro posouzení této procesní věci jakkoliv významné. Jak totiž vyplývá z dalších vyjádření účastníků, výše zmíněné rozhodnutí bylo změněno rozhodnutím odvolacího soudu. Ale i kdyby se tak stalo, je samozřejmě možné v tomto řízení dospět ke zcela odlišnému závěru ohledně přiměřenosti smluvní pokuty a soud by nebyl výše zmíněným rozhodnutím jakkoliv vázán.

43. Odvolací soud se dále zabýval posouzením námitky žalovaných, že výkon práva žalobce na zaplacení smluvní pokuty je v rozporu s dobrými mravy či v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku. V tomto ohledu pak bylo možno zohlednit skutečnosti, které nastaly až poté, co byla uzavřena smlouvy o dílo včetně ujednání o smluvní pokutě. Přitom pro rozpor se zásadami poctivého obchodního styku by bylo možno odepřít výkon práva na zaplacení smluvní pokuty jen v případě, kdy by smluvní pokuta byla vymáhána způsobem, který je vůči dlužníku zneužívající či šikanózní (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 5. 2009, sp. zn. 32 Cdo 1281/2008, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu ČR pod č. 17/2010, či usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 7. 2011, sp. zn. 23 Cdo 1781/2011).
44. V tomto ohledu pak odvolací soud zdůrazňuje, že je jen věcí smluvních stran, jak budou postupovat při formování svých závazkových vztahů a s nimi souvisejících práv a povinností. Pokud zhotovitel nevyužil svého práva přerušit provádění díla ve smyslu § 552 obch. z. z důvodu skrytých překážek zjištěných při provádění díla, šlo o jeho rozhodnutí, které nemá žádný dopad na sankce vyplývající ze smlouvy o dílo. Stejně tak není jakkoliv rozhodné, že objednatel dle tvrzení žalovaných otálel s uzavřením dodatků smlouvy o dílo, neboť i v případě neuzavření dodatku smlouvy o dílo (či minimálně výslovného pokynu objednatele k dalšímu postupu) měl zhotovitel právní instrumenty, jak dále při provádění díla postupovat, tedy zejména mohl využít výše zmíněného postupu dle § 552 obch. z. a mohl provádění díla přerušit (v podrobnostech viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 9. 2012, sp. zn. 23 Cdo 436/2011, a rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. 5. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1575/2015). Pokud jich zhotovitel nevyužil a pokračoval ve zhotovování díla, nemůže pak prodloužení doby provádění díla klást za vinu objednateli. Stejně tak nemohou žalovaní vinit žalobce jako objednatele z prodloužení doby provádění díla za situace, kdy žalobce nechtěl přistoupit na změnu způsobu provádění díla (provedení polyuretanového nátěru betonových podlah), která by mohla dle tvrzení žalovaných zkrátit dobu provádění díla. Jak již bylo popsáno výše, žalobce totiž neměl jakoukoliv povinnost na takovou změnu způsobu provádění díla přistoupit, a pokud tak neučinil, nelze z toho pro něj dovozovat žádné nepříznivé důsledky. Výše popsáné jednání žalobce tak nelze považovat za jakkoliv účelové, či snad vedené snahou poškodit zhotovitele či protahovat a komplikovat dobu provádění díla. Za jakkoliv významné z tohoto pohledu pak odvolací soud nepovažuje ani případné jednání žalobce, zmiňované žalovanými, podle něž měl žalobce celou věc medializovat a vytvářet tak nepříznivý obraz zhotovitele v médiích. Odvolací soud totiž má za to, že i kdyby tomu tak skutečně bylo, nemělo by to jakýkoliv vztah k prodlení zhotovitele s předáním díla či jeho délce. Proto ani nebylo potřeba v tomto smyslu provádět jakékoliv dokazování, neboť by to nemohlo jakkoliv ovlivnit rozhodnutí soudu. Žalovaní tak nemohou dle odvolacího soudu na základě výše uvedených skutečností dovozovat, že vymáhání smluvní pokuty žalobcem je snad ze shora popsaných důvodů v rozporu s dobrými mravy dle § 3 obč. z. či zásadami poctivého obchodního styku ve smyslu § 265 obch. z.
45. Odvolací soud tak ve shodě se soudem okresním dovodil, že žalobci vznikl nárok na smluvní pokutu za prodlení s předáním díla ve výši 500 000 Kč denně za dobu od 23. 7. 2012 do 9. 11. 2012, přičemž předmětem odvolacího řízení bylo pouze období od 23. 7. 2012 do 6. 11. 2012, za něž se navíc žalobce nedomáhal zaplacení smluvní pokuty vždy v plné výši 500 000 Kč denně. Žalobce se tak domáhal méně, než na co by měl nárok, a proto odvolací soud dovodil, že nárok žalobce na

zaplacení smluvní pokuty v celkové výši 41 345 055 Kč je důvodný. Ohledně uvedení jednotlivých částek, jichž se žalobce za výše popsané období domáhal a na něž mu byl přiznán nárok, pak odvolací soud pro zestručnění plně odkazuje na odstavec 1. písm. A. odůvodnění rozsudku okresního soudu.

46. Pokud se týče námitky promlčení vznesené žalovanými ohledně nároků uplatněných žalobou, tak tu považuje odvolací soud za nedůvodnou. Žalobce podal žalobu vůči právní předchůdkyni žalované 1), jakožto dlužníku, u okresního soudu dne 20. 12. 2013. S ohledem na okolnost, že žalobce uplatňoval (v rámci odvolacího řízení) nároky na smluvní pokutu za prodlení s předáním díla za období od 23. 7. 2012 do 6. 11. 2012, dále nárok na smluvní pokuty za porušení předpisů BOZP, k nimž mělo dojít v době od 22. 9. 2011 do 12. 6. 2012, a dále nárok na smluvní pokutu za prodlení s odstraněním vad díla v době od 16. 4. 2013 do 7. 5. 2013 je nutno dospět k závěru, že tyto nároky nejsou ve vztahu mezi žalobcem a žalovanou 1) promlčeny. Dle § 393 odst. 1 obch. z. totiž počíná u práv vzniklých z porušení povinností (tedy i u nároků na zaplacení smluvních pokut za prodlení s předáním díla, za porušení předpisů BOZP a za prodlení s odstraněním vad) běžet promlčecí doba dnem, kdy byla povinnost porušena. U prodlení s předáním díla se tak stalo poprvé dne 23. 7. 2012 (přičemž každý následující den docházelo vždy k novému porušení této povinnosti až do 6. 11. 2012), k porušení předpisů BOZP došlo poprvé dne 22. 9. 2011 a u prodlení s odstraněním vad došlo k prvnímu porušení dne 16. 4. 2013 a každý další den až do 7. 5. 2013 docházelo vždy k dalšímu porušení povinností. A protože žaloba v této věci byla u soudu podána dne 20. 12. 2013, je možno dospět k závěru, že ke dni zahájení řízení ještě ve vztahu k žalované 1) jako dlužníkovi promlčecí doba v délce 4 let dle § 397 obch. z. neuplynula, a to u žádného z nároků uplatněných v žalobě ve vztahu k žalované 1).
47. Odvolací soud má dále za to, že práva a povinnosti z ručení vzniklého po 31. 12. 2013 (jako tomu bylo v tomto případě) se řídí dle právní úpravy obsažené v o. z., a to bez zřetele k tomu, zda se zajišťovaný závazek řídí tímto právním předpisem či dosavadními právními předpisy (tedy dle obch. z. či dle obč. z.). V tomto smyslu odvolací soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 12. 2020, sp. zn. 32 Cdo 758/2020, který byl publikován ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu ČR pod č. 70/2021. Přitom dle § 2025 odst. 1 o. z. platí, že se právo věřitele vůči ručiteli nepromlčí před promlčením práva vůči dlužníkovi. Pokud tedy nedošlo k promlčení nároku žalobce vůči žalované 1) jako dlužníku, nemohlo tak logicky ani dojít k promlčení tohoto nároku vůči žalované 2) jako ručiteli nároků žalobce vůči žalované 1). Námitka promlčení vznesená oběma žalovanými tak není důvodná a nemůže vést k zamítnutí žaloby.
48. Odvolací soud se dále zabýval otázkou splatnosti nároků žalobce na smluvní pokutu, a to jak za prodlení s předáním díla (ve výši 41 345 055 Kč), tak za porušení předpisů BOZP (ve výši 71 000 Kč). U nároku na smluvní pokutu za prodlení s odstraněním vad bude tuto otázku posuzovat okresní soud v dalším průběhu řízení. S ohledem na okolnost, že ve smlouvě o dílo nebyla jakkoliv sjednána splatnost jednotlivých smluvních pokut, bylo nutno v souladu s § 340 odst. 2 obch. z. dovodit, že zhotovitel jako dlužník byl povinen svůj závazek splnit bez zbytečného odkladu poté, kdy byl věřitelem (žalobcem) o plnění požádán. Klíčové tedy bylo zjistit, kdy byl zhotovitel (či jeho právní nástupce) žalobcem vyzván k zaplacení jednotlivých smluvních pokut. Odvolací soud v tomto ohledu nesouhlasí se soudem okresním v tom, že za řádnou výzvu k zaplacení těchto smluvních pokut je možno považovat výzvu ze dne 25. 6. 2013. Odvolací soud souhlasí se žalovanými, že je nutno tento právní úkon považovat za neurčitý, a tudíž ve smyslu § 37 odst. 1 obč. z. za neplatný. Žalobce totiž v této výzvě řádně nespécifikuje období, za které požaduje jednotlivé smluvní pokuty, přičemž u smluvní pokuty za prodlení s předáním díla v celkové výši 59 500 000 Kč je pouze uvedeno, že se jedná o období 119 dnů, ale není vůbec jasné, o kterých konkrétních 119 dnů se jedná. Stejně tak není jasné, kterých konkrétních 23 dnů se týká výzva k zaplacení smluvní pokuty za prodlení s odstraněním vad díla v celkové výši 690 000 Kč.

Obdobně pak není jasné, za která konkrétní porušení předpisů BOZP se žalobce domáhá zaplacení smluvní pokuty v celkové výši 71 000 Kč. Je tedy zcela zjevné, že tato výzva, jakožto neurčitý právní úkon, nemohla vyvolat zamýšlené právní následky v podobě zesplatnění nároků v ní uvedených. Navíc nelze přehlédnout, že žalobce doručil tuto výzvu subjektu zcela odlišnému od zhotovitele či jeho právního nástupce, neboť byla doručena organizační složce zahraniční společnosti ALPINE Bau GmbH. Na tom nemůže nic změnit ani okolnost, že snad právní předchůdkyně žalované 1), společnost ALPINE Bau CZ s. r. o. sepsala dne 8. 7. 2013 vyjádření reagující na výzvu ze dne 25. 6. 2013. Z pouhého sepisu takového vyjádření (obsahujícího 2 krátké odstavce s obecnými proklamacemi) totiž nelze podle odvolacího soudu jakkoliv dovodit, že by tato výzva byla skutečně doručena právní předchůdkyni žalované 1). Za průkaz doručení pak nelze považovat ani okolnost, že žalovaná 1) v jiném řízení prohlásila, že jí byla tato výzva doručena. Proto tedy považuje odvolací soud za řádnou výzvu k zaplacení jednotlivých smluvních pokut až předžalobní výzvu ze dne 20. 11. 2013, která obsahuje řádnou specifikaci jednotlivých nároků žalobce uplatněných v žalobě. Žalobce v ní specifikuje nárok na smluvní pokutu za prodlení s předáním díla jako nárok na smluvní pokutu za 119 dnů po 500 000 Kč denně, počínaje 16. 7. 2012. Současně se v této výzvě žalobce domáhal zaplacení smluvní pokuty ve výši 10 000 Kč za prodlení s odstraněním vad za 23 dnů s tím, že vady měly být odstraněny 15. 4. 2013 a byly odstraněny až 7. 5. 2013. Dále se žalobce domáhal zaplacení smluvních pokut za porušení předpisů BOZP v celkové výši 71 000 Kč tak, jak byla tato porušení vymezena v zápisech koordinátora BOZP č. 7, 11, 12, 14, 19, 21, 22, 26, 28, 34, 36 a 38. Odvolací soud považuje takovou specifikaci za plně dostačující a určitou, přičemž s ohledem na takové vymezení je možno tuto výzvu považovat za určitý, a tudíž platný, právní úkon. Tato předžalobní výzva pak byla doručena právnímu předchůdci žalované 1), společnosti ALPINE Bau CZ s. r. o., dne 21. 11. 2013 a byla v ní stanovena lhůta k zaplacení do 10. 12. 2013. Prodlení žalované 1) s úhradou důvodné části nároků, uplatněných žalobou v této věci, je tak možno dovodit ode dne následujícího, tedy od 11. 12. 2013 a nikoliv od 12. 7. 2013, jak stanovil okresní soud.

49. A protože žalovaná 2) je ručitelkou nároků žalobce vůči žalované 1), jak již bylo popsáno výše v rámci odůvodnění tohoto rozsudku, nebylo k zesplatnění nároku vůči ní jakkoliv potřeba, aby ji žalobce samostatně vyzýval k jejich zaplacení. Postačilo pouze, aby se do prodlení dostala žalovaná 1), přičemž žalovaná 2) jako ručitelka tohoto dluhu byla povinna takový (ve vztahu k žalované 1) již splatný dluh) zaplatit. Dle § 2021 odst. 1 o. z. má totiž věřitel právo požadovat splnění dluhu na ručiteli, nesplnil-li jej dlužník v přiměřené lhůtě, ač jej k tomu věřitel v písemné formě vyzval. K tomu, aby se žalobce mohl domáhat splnění dluhu po žalované 2), jakožto ručitel, bylo zapotřebí, aby kromě předžalobní výzvy ze dne 20. 11. 2013 (jíž došlo ve vztahu k žalované 1) k zesplatnění dluhů uplatněných následně žalobou), byla žalovaná 1), či její právní předchůdkyně, ještě písemně vyzvána ke splnění již splatného dluhu. Odvolací soud má za to, že k tomu došlo doručením žaloby v této věci právní předchůdkyni žalované 1) - společnosti ALPINE Bau CZ, a. s., IČO 02604795, k čemuž došlo dne 26. 2. 2015. Žalobu je totiž možno rovněž považovat za výzvu (v tomto případě písemnou) k zaplacení sui generis. Ke dni rozhodování odvolacího soudu (a současně i ke dni rozhodování soudu okresního) tak již byla splněna podmínka stanovená § 2021 odst. 1 o. z. pro to, aby se žalobce mohl domáhat zaplacení dluhu vzniklého žalované 1) rovněž i po žalované 2), jakožto ručitelce. A protože se pořád jednalo o pohledávku žalobce vůči žalované 1), byť se žalobce její úhrady mohl domáhat i vůči žalované 2), má odvolací soud za to, že nic nebránilo tomu, aby obě žalované byly zavázány k zaplacení úroku z prodlení od stejného okamžiku, tedy od okamžiku, kdy se do prodlení dostala žalovaná 1). Nicméně žalobce se vůči žalované 2) domáhal přiznání úroku z prodlení od okamžiku pozdějšího (až od 28. 11. 2014). Proto je možno dospět k závěru, že v důvodné části jistiny lze vyhovět nároku žalobce i vůči žalované 2), a to včetně nároku na úrok z prodlení požadovaného po žalované 2).

50. Odvolací soud pak uzavírá, že s ohledem na okolnost, že při svém rozhodování (na rozdíl od soudu okresního) jakkoliv nevycházel z rozsudku Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 127 C 203/2013, či z důkazů provedených v řízení vedeném v této věci, nepovažuje za nutné se ani jakkoliv vyjadřovat k hodnocení těchto důkazů či důvodnosti jejich provedení okresním soudem, neboť by to bylo zcela nadbytečné.
51. Odvolací soud tedy rekapituluje, že za důvodný považuje nárok žalobce na zaplacení smluvní pokuty za prodlení s dokončením a předáním díla ve výši 41 345 055 Kč (za dobu od 23. 7. 2012 do 6. 11. 2012) s úrokem z prodlení z této částky za dobu od 11. 12. 2013 do zaplacení a dále nárok na zaplacení smluvní pokuty za porušení předpisů BOZP ve výši 71 000 Kč s úrokem z prodlení za dobu od 11. 12. 2013 do zaplacení. Dohromady tedy odvolací soud dovodil důvodnost nároků žalobce ohledně částky 41 416 055 Kč s úrokem z prodlení za dobu od 11. 12. 2013 do zaplacení, a to shodně vůči oběma žalovaným. V tomto rozsahu proto odvolací soud výrokem I. písm. a) tohoto rozsudku ve vztahu k oběma žalovaným a výrokem II. písm. a) ve vztahu k žalované 2) potvrdil dle § 219 o. s. ř. příslušné části výroků I. a II. rozsudku okresního soudu. Za nedůvodný naopak považuje odvolací soud nárok žalobce na úrok z prodlení z částky 41 416 055 Kč za dobu do 10. 12. 2013 ve vztahu k žalované 1), a proto v tomto rozsahu odvolací soud výrokem II. písm. b) tohoto rozsudku změnil dle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. výrok II. rozsudku okresního soudu a žalobu v tomto rozsahu zamítl. Nadto odvolací soud výroky I. písm. b) a II. písm. c) tohoto rozsudku dle § 219a odst. 2 o. s. ř. rozsudek okresního soudu v jeho výrocích I. a II. týkajících se částky 440 000 Kč s úrokovým příslušenstvím zrušil a současně v tomto rozsahu dle § 221 odst. 1 písm. c) o. s. ř. vrátil věc okresnímu soudu k dalšímu řízení. Ohledně důvodů pro toto zrušení a rovněž i ohledně dalšího postupu okresního soudu v této části řízení odkazuje odvolací soud na předchozí část odůvodnění tohoto rozsudku.
52. S ohledem na okolnost, že odvolací soud částečně zrušil rozsudek okresního soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení, nebylo dosud rozhodnuto o celém předmětu řízení. V souladu s § 224 odst. 3 o. s. ř. pak o náhradě nákladů řízení před okresním soudem, včetně nákladů tohoto odvolacího řízení, rozhodne okresní soud v novém rozhodnutí o věci. Při tomto dalším rozhodování o náhradě nákladů řízení se pak okresní soud bude zabývat i argumentací neúčelnosti zastoupení žalobce (jakožto statutárního města) advokátem, jak ji v průběhu řízení nastínila žalovaná.
53. Lhůty k plnění byly stanoveny v souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř. v délce tří dnů, neboť pro stanovení lhůty delší či povolení splátek nebylo shledáno žádných důvodů vyplývajících z obsahu spisu a ostatně tyto skutečnosti nebyly žádným z účastníků řízení ani tvrzeny.
54. Odvolací soud pouze závěrem podotýká, že s ohledem na závěry uvedené v nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 2891/20, a v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 9. 2020, sp. zn. 32 Cdo 2502/2020, má za to, že proti tomuto rozhodnutí v částech týkajících se nároků žalobce jednotlivě nepřesahujících 50 000 Kč není dle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. dovolání přípustné, neboť se jedná o nároky se zcela samostatným skutkovým základem a nejedná se o spotřebitelský vztah. Konkrétně se tedy jedná o nároky na smluvní pokuty za porušení předpisů BOZP, které sice v celkové výši dosahují částky 71 000 Kč, avšak je nutno je posuzovat zcela samostatně a odděleně. Přitom žádná z jednotlivých smluvních pokut za porušení předpisů BOZP nedosahuje částky 50 000 Kč.

Poučení:

Proti části výroku I. písm. a) a části výroku II. písm. a) a b) tohoto rozsudku, vždy ohledně částky 41 345 055 Kč či příslušenství z ní, **je možno podat dovolání** ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu

ve Vsetíně, pobočky ve Valašském Meziříčí, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Proti tomuto rozhodnutí v části výroku I. písm. a) a b) a části výroku II. písm. a) a b) tohoto rozsudku, vždy ohledně částky 71 000 Kč či příslušenství z ní, a ve výroku I. písm. b) a ve výroku II. písm. c) není dovolání přípustné.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněná podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 17. května 2022

Mgr. Dagmar Gottwaldová, v.r.
předsedkyně senátu